

SLOVENSKI NAROD.

Imajo vsak dan svojo, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brš pošiljanja na dom za vse leto 15 gld., za četrt leta 3 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na doma računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za-oznanila plačuje se od četrtistopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi binkoštnih praznikov izide prihodnji list v torek, dne 7. junija 1892.

V Ljubljani, 4. junija.

In prišel je petdeseti dan, prišlo je Duhovo, prišli so v nebeških solnčnih žarkih veseli binkoštni prazniki! In zopet se spominamo, kako je vstal šum z neba, kakor puhanje silnega vetra, kako je napolnil vso hišo, kjer so sedeli najstarejši apostoli, kako so se jim prikazali razdeljeni jeziki kakor ognjeni, kako so začeli govoriti apostoli v drugih jezikih, kakor jim je Dub dajal izgovarjati. Tedaj so prebivali v Jeruzalemu možje pobožni od vsakega naroda, kakor so pod nebom, tedaj se je sešla množica in groza jih obide; kajti slišal je vsak od njih, da govore v njegovem jeziku. In zavzemali so se in čudili, govoreč mej seboj: In kako mi slišimo vsak svoj jezik, v katerem smo se rodili? Slišimo, da nam govore v naših jezikih velika dela Božja!

Ali naj ne bi bili veseli praznika, v katerem se nam to in vse to kliče v spomin? Ali ni tu s svetimi besedami potrjeno, da je narodnost — od Boga? Ustvaril je Bog različne narode in vsakemu je dal svoj jezik. Po jeziku se ljudje spoznajo, da so člani jednega naroda, a po jeziku se razlikujejo od drugih narodov. In ko je Bog petdeseti dan izlil od Duha svojega na vse človeštvo, tedaj je aposteljem podelil dar jezika, tako da vsak, ki jih je slišal, slišal jih je v svojem jeziku, v jeziku, v katerem se je rodil.

Borba Slovencev za narodnost utemeljena je v božjem pravu. Jezik imamo svoj, kakor drugi narodi, imamo ga od Boga. In v Previdnosti je, da se po slovenskem svojem jeziku razlikujemo od drugih narodov, a da se složimo, kolikor nas je jednorodnih, v jeden slovenski narod. Kedo, če se noče pregrešiti proti intencijam Previdnosti, sme nas motiti v našem teženju, da hočemo v tej državi zjediniti in samostalni živeti v tistih mejah, v katerih se govori naš jezik? Kedo nas ne bi hotel podpirati v tem teženju, katero temelji v večnem pravu? A, žalibog da je ogromno število tistih, ki nas v tem teženju, motijo, a malo število tistih, ki

nas podpirajo. Imamo celó v svoji sredi takih, kateri javno govore in pišejo v našem imenu, kateri pa s tem le zagovarjajo zatiratelje naroda in umetno zakrivajo napotja, stare ovire slovenski osamosvojbli v okviru naše monarhije.

In takó imamo še dalje do smotra in pred sabo še veliko borbe, da ga dosežemo. Imamo pa tudi jamstvo, da to, kar smo si na prapor borbe zapisali, mora zmagati prej ali slej. Pogled na preteklost naroda našega in na današnje njegovo stanje kaže nam ogromno razliko, kaže nam to, da se je za smoter naš nekaj storilo in doseglo. In nehoté nam uhaja danes pogled tja na obali sinje Adrije. Od tam so doneli zadnjo nedeljo pomladanski glasovi, kateri so morali z upi napolniti še tako omrtvelo slovensko srce! Koliko zavesti, koliko svetega prepričanja, koliko vročega srca za našo domovinsko stvar, zanaše slov. smotre se je razodevalo na zadnjem zboru „Edninosti“! In če se je ta zavest, to prepričanje, to srce porodilo v pokrajini, od koder smo dosedaj čuli samo bolne klice, vzdihljaje in plakanje nad stanjem tamošnjega slovenskega in hrvaškega naroda, ali ni gotovo, da bode jednaka zavest, jednako prepričanje, jednako srce udomačilo se v vseh Slovencih in v vseh slovenskih zastopnikih? Potem pa je tudi gotovo, da, kadar bode to, upognila se bode pravičnemu našemu teženju vsaka sila. „Zato pa hočeva jaz in Spintič okoli hoditi, kakor apostelja Peter in Pavel, od dola do dola, ter poučevati ljudstvo“. Tako je govoril gospod Laginja in lepše ni mogel označiti naloge, katero je izpolnovati slovenskim zastopnikom. Kadar bodo naši voditelji oduševljeni za našo sveto stvar, kadar bodo vse vprek v narodu obudili vero in ljubezen za njegove vzvišene narodne idejale, tedaj bomo s tem dobrim narodom desegli, kar nam je odločila sama previdnost Božja. Jamstvo za to nam je spomin na dan, ko je samo najstarejši apostolov šlo na delo preobraziti ves svet v krščanstvo. Naj posnemajo izvoljenci slovenskega naroda njih gorečnost. Potem dospejemo do narodnega smotra. V to ime vsem pravim rodoljubom: vesele binkoštno praznike!

Državni zbor.

Na Dunaji 2. junija.

Strahovita nesreča, ki se je primerila v rudokopu „Bismarck“, bila je povod kratki, iskreno sočutje kazni razpravi, pri kateri se je pokazala najlepša sloga. Zbornica posvetovala se je na to o predlogi glede stavbenega obrta, a razprave ni doznala. Prihodnja seja bode šele za teden dni.

Začetkom seje interpeloval je posl. Tilšer vlado, je-li pripravljena storiti karkoli mogoče, da odpomore posledicam Příbramske nesreče, da preskrbi delavcem drugega zaslužka in da ukaže strogo preiskavo, da se dožene, kako je nastala nezgoda.

Posl. Suess stavi nujni predlog: Nadejé se, da bode vlada izdatno skrbela za rodbine ponesrečencev v Příbramu, povablja jo zbornica, naj stori kar treba, da se ne bodo nikdar pozabila imena tistih hrabrih mož, ki so v rešitev svojih tovarišev zastavili življenje.

O tem predlogu se začne takoj razprava.

Posl. Suess utemeljuje predlog, rekši, da je strahovita nesreča v Příbramu vzbudila splošno, iskreno sočutje. Človeška fantazija si more le težko narediti sliko o grozovitosti takšne nesreče. Še večje pa, kakor strah, ki ga vzbudi nesreča, je občudovanje tistih neustrašnih junakov, ki so zastavili življenje, da rešijo tovariše. Pravih teh junakov imena se navadno pozabijo. Predlagam torej, naj se na velikem trgu v Příbramu na primernem mestu uzida mramorna spominska plošča, v katero naj se usekajo imena tistih hrabrih mož, ki so preminoli, hoteč rešiti tovariše svoje. Pri tej priliki se je pokazalo, kako iskrena čustva navdajajo sinove zdravega naroda. In v tem oziru prouzroča v nas žalostna dogodka neko posebno zadoščenje, iz katerega izvira moj predlog, in pa oni, da je za rodbine ponesrečencev izdatno skrbeti. (Splošno odobravanje).

Posl. dr. Kaizl izreka imenom mladočeške stranke, da se s hvaležnimi čustvi strinja s stavljenim predlogom. Videti zbornico, v kateri so tolika nasprotstva, jedino in složno, zdi se mu vzvišen moment. Ne druží nas samo želja, ovekovečiti imena umrlih junakov, nego tudi želja, pomoč

LISTEK.

Novo knjige.

(J. T. Turkuš: Pesmi. — J. Bedének: Solnce in senca. Povest. — Vonomir Križan: Svitoslav. Povest.)

Dunajski gledališki ravnatelj Fürst rekel je časih: „Schiller je bil sicer velik pesnik, kupletov pa le ni znal zlagati“. Ta rek mi je šinil v glavo, ko sem prečital Turkuševe „Pesmi“. Gospod Turkuš je sicer svetovno izobražen mož, ki se bavi že po svojem poklicu s književnostjo, pesnik pa le ni, najmanj pa slovenski pesnik. V njegovih pesmih je sicer nekaj jako lepih, res poetičkih idej, ali oblika je nedostatna, jezik pa — grozen! Kdor po Prešernu, Stritarju in Levstiku, v dóbi Gregorčiča in Aškercu slovenski jezik tako neusmiljeno mrcvari, kakor je to storil gospod Turkuš v svojih pesmih, nima pravice tirjati blagohotne kritike.

Čisti in pravilni verzi so gotovo prvi pogoj vsakemu pesniškemu proizvodu: Gospod Turkuš pa dela verze kakor:

„Kaj bleska, kamna dragocenega

Tu na grobeh nakopičenega.

Te peze blišč ne mika tukaj spečih(?)“ — ali

„Tu zadostuje boren križ lesen

Ko ta strohni, drevesca vrh zelen. — in pa

„I pod zelenja cvetno vejico

Poklekne tja na sveto mu zemljó.

Ti vzgledi vzeti so iz pesmi „Na grobéh“, katere je sicer lepo zasnovana. Takšnih verzov pa tudi po drugih pesmih kar mrgoli. Evo še nekoliko primerov:

.. Ki čuti jo radostno mi srce

Ti domoljubja čisto si zrcalo,

Ni strah in ne vihar omajal te.

(Zahvala, str. 13.)

Bogá, ki je vstvaril nam um in srce

Ki vdihnil je čute ljubezni nam tje

(Ljubezni sovražnikom, str. 25.)

Torej prijatelji

Dokler nam dan daní

Pijmo vincé!

Trči še ti z menoj

Brat sem slovenski tvoj

Zalo deklé.

(Napitnica, str. 27.)

.. To kupo mešano želčém (!) i nektarjem

V te kupe dnu, kjer sem imel življenje piti

Znabiti kapljico strdi še najti smem.

(Jesen, str. 29.)

Kdo čutil hrepeneč ni tebe v dnu srca?

Ljubezen! moč mogočna, čudežna oblast!

O, kje na svetu nemaš ti svečénika?

(Prava ljubezen, str. 31.)

I tretjega zabode, da zgrudi se na tla

Raz konja nezavestna z njim pade deklica.

(Najlepši zaklad, str. 40.)

Zdaj burje piš nastane, hrastovi se šibe,

Valove Dunav meče, šumi, buči i vre.

(Najlepši zaklad, str. 40.)

Slabi verzi pa niso jedina napaka Turkuševih pesmij. Že iz vzgledov, katere smo navedli, spoznati je bilo, da postavlja naš pesnik naglas vedno tja, kjer ga potrebuje, ne meneč se niti za jezikovno pravilnost niti za blagoglasje. Te in tudi vse druge slovniške grehe odpustili bi pa pesniku radovoljno, da ni v svoje delce nabral nesmiselnih stvari, katere žalijo naše estetiško čustvo.

V pesmi „Na grobeh“ trdi pesnik, da na pokopaliči

„Tu vse objema mrzle zemlje krov.“

v baladi „Menih“, sicer precej dobro zasnovani čeprav proti koncu psihološki nemotivirani in nejasni, pa pravi:

„Glavo jej diči lasi (!) valov nevsahljiv vir“.

Pesnik konstatuje tu dve prirodoslovni znamenitosti, katerih doslej še nihče ni opazil; krov zemlje in vir las, ki diči glavo, to je nekaj novega, originalnega. Novo, če prav ne posebno verjetno je tudi to, kar beremo v pesmi „Detetu“:

A ko odprš oči nebeško jasne,

Up iz njih mu miglja.

Da miglja up in še v deklških, nebeško jasnih očeh, kdo bi se bil to mislil!

Prav zanimivo je tudi to, kar pravi naš pesnik v pesmi „Prava ljubezen“.

tistim, ki so postali vled nesreče pomoči potrebni. Govornik izjavlja znova, da se strinja s predlogom posl. Suessa, pričakuje pa v prvi vrsti, da bode vlada storila to, kar se je od nje tirjalo v stavljeni interpelaciji.

Posl. Mixa kot zastopnik mesta Pribrama pravi, da mu je v tem hipu od velike žalosti nemogoče govoriti ter prosi, naj vlada stori hitro kar treba da se pomore.

Predlog Suessov v sprejme se jednoglasi.

Zbornica začne potem razpravljati o ureditvi stavbenega obrta.

Posl. Zallinger naznani, da bode v specialni debati stavil razne nasvete, ker mora temu zakonu biti tendencija, podpirati gospodarski slabo stoječe podjetnike.

Posl. Ludwig priznava, da se hoče po tem zakonu pomagati zlasti rokodelcem. Želi, da se to ne zgodi na troške tehnikov, ker bi malo izobraženi elementi mogli oškoditi tehniški stan.

Posl. dr. Pattai sodi, da je ta načrt pravi triumpf misli, da sme izvrševati kakšen obrt samo tisti, kdor more izkazati zanj potrebno sposobnost. To je povse naravna zahteva. Tisti časi so minoli, ko se je z reakcionarjem pital vsakdo, ki je zahteval dokazila sposobnosti pri obrtnikih. Referent želi, da naj dokaže svoje sposobnosti le, kdor spada v višji razred, delavec pa ostani brezpraven tudi v bodoče. Vsled tega izginili bi mnogi elementi srednjega stanu. Govornik se bavi na to s posamnimi določbami zakonskega načrta, in želi, da se nastavijo stavbeni nadzorniki, ker se mu vidi pogoj napredku, da je ustvariti zdrav red tudi med obrtniki, ki so ga doslej močno pogrešali.

Posl. dr. Pražek kaže na razmere v Gališki zagovarja vladno predlogo, želi pa nekatere premembe.

Ministerski predsednik grof Taaffe odgovarja na interpelacijo, stavljeno od posl. Tilšerja začetkom seje, rekši, da sedaj še ne more podati podrobnih pojasnil, ker še ni o Pribramski nesreči točno poučen. Zagotavlja zbornico, da si je vlada svojih dolžnostij svesta in da bode vse storila, kar je mogoče, da pomore, kjer je pomoč potrebna. Naznanja, da sta poljedelski minister in češki namestnik na lici mesta, da takoj ukreneta, kar se jima vidi nujno. Minister omenja hrabrega vedenja rešilcev in obeča svojo podporo, da se izvrši Suessov predlog.

Zbornica nadaljuje potem razpravo o ureditvi stavbenega obrta.

Posl. Kaftan obžaluje, da se o načrtu ni ustreglo upravičenim tirjavam tehniško izobraženih graditeljem in želi, da se rešitev takšnih stvari prepusti deželam.

Posl. Skala zagovarja tendenco načrta, če prav se mu čudno vidi, da se stavbeni mojstri v velikih mestih prelevijo v navadne zidarji, v malih mestih pa se navadni zidarji prelevijo v stavbene mojstre.

Razprava se tu zaustavi.

Ljubezen! ti nedolžnih mladih duš uzor,
O blagi, nepopisni, sladki čut srca.
Ti kupa si medu, napolnjena od vzgor.

Je-li kdo morda že kdaj videl kako kupo,
napolnjeno od vzdol?

Dovolj „des grausamen Spieles“. Kakor smo že začetkom tega sestavka rekli, so ideje nekaterim pesmim, na pr. „Na grobeh“, „Menih“, „Samo“, „Najlepši zaklad“ lepe in pesniško vzvišene, čeprav ne nove, nekaj pa je tudi takšnih, da bi se z njimi ne upal na dan niti kakov petošolec. Tako „Prijetelju“ in „Agležinji“, katero hočemo postaviti sem, ker je kratka a karkteristična:

Dolge lice,	Konje ljubiš;
Veliko srce,	Vendar lisica
Talmizlate lasé;	Te nad vse veseli;
Dolge roke,	Hajd na vranca
Velike noge	Laja lisjaček
Imaš, da spiš stojé	Nekje v Ameriki.

To je samo jeden vzgled, sodimo pa, da si nihče ne želi drugega.

V uvodni pesmi „Posveta“ imenovani trdi pesnik ne posebno skromno:

I kakor ptič, v zelenja senci skrit,
Žvrli radostno in bolestno toži
Tako zdaj moje strune zadonijo
I v sladki harmoniji se glasijo
Enako korom svetih angelov,

Posl. Biankini interpeluje vlado, zakaj se raspisujejo mesta uradnih pisarjev v Dalmaciji s italijanskim jezikom.

Prihodnja seja v petek dne 10. t. m.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 4. junija.

Valutni odsek.

Razprave so za teden dni ustavljene, a generalna debata še ni končana, čeprav je že znano, da je nemška levica ulala se volji vlade in ne bode nikakih principijalno važnih dodatnih nasvetov stavila, ampak se zadovoljile z nekaterimi neznatnimi koncesijami. A li hoče vlada to popustnost neizprosni nemški vitezov honorirati s čim drugim, morda s političnimi koncesijami, tega ni moči povedati, kajti nemški listi so kar nemi. Tudi Piennerjev nasvet, da je vzeti note po 1 gld. iz prometa, ne prija nikomur; s tem bi se pomoglo le avstro-ogerski banki, ker bi država prevzela s tem obvezo, katere se tiče jedino le banke in njenih delničarjev.

Čehi v Nancyju.

V četrtek popoldne odpeljali so se iz Smihova pri Pragi tisti češki Sokoli, kateri se mislijo udeležiti slavnosti v Nancyju. Sokolov je bilo 72, vodijo jih pa dr. poslanci Lang, Podlipny in Brdlik. Na kolodvor je prišlo na tisoče občinstva, katero je odhajajoče Sokole burno aklamovalo. Klicalo se je: Pozdravite Francijo, Vive la France. Občinstvo je pri odhodu pelo marseljézo.

Vnanje države.

Nemčija in Rustja.

Ruski car pride res v Kiel in se snide dne 7. t. m. z nemškim cesarjem Viljemom. Političnega pomena pa ta poset ne bode imel nič, kar priznava nekako kislim licem že Berolinski listi sami. Car se bode mudil v Berolinu samo jedno uro. Tudi slavnostnega vprejema ne bode posebnega. Car bode z nemškim cesarjem zajutrkoval, potem si ogledal nemško mornarico in se takoj vrnil v Kodanj.

Francoska zbornica.

V zadnji seji, prav pred zvršetkom, interpeoval je Derouléde ministerskega predsednika, je li res, da je vlada premenila v zadnjem hipu program slavnosti v Nancyju, in so li na to uplivali oziri, malotastni za neodvisno državo. Ministerski predsednik je odgovoril, da vlada ničesar ni premenila v programu in da nanjo nikakršni obziri ne upljajo. — Ta odgovor je naredil jako dober utis na zbornico, ki je sumila, da se je vlada dale ugnati po kričanju in ropotanju z orožjem na Nemškem. V Berolinu so zbok te slavnosti jako razkačeni in groze kar odkrito tistim Alzačanom, kateri bi se udeležili.

Dopisi.

Iz Kranja, 2. junija. [Izv. dop.] Izlet čitalnice Kranjske v Radovljico. Bil je krasen, pomladnemu izletu povse ugoden popoldan v nedeljo dne 22. p. m., ko smo se zbrali člani tukajšne narodne čitalnice na Kranjskem kolodvoru, da zvršimo davna nameravani, preje po „Jupitru pluvij“ zabranjeni društveni izlet v prijazno Radovljico. Bilo nas je lepo število — nad 40

Prav tako. Kdor je pa prebral to nepesniško delce, pritegnil bode, da bi bil kot motto tem „Pesmim“ najbolj primeren zadnji verz iz pesmi „Mladenčeva roža“:

Bolest brenti mladostna lira.

Marljivi izdajatelj „Narodne biblioteke“ gosp. J. Krajec v Novem mestu založil je Bedenkovo povest „Solnce in senca“ ter Križanovo: „Svitoslav“.

J. Bedenek ni več novinec na literarnem polju. Najnovejša njegova povest „Solnce in senca“ je glede na dejanje jako oskromna in tudi nič posebno zanimiva. Pisatelj nas vodi v idilično vas kjer se ljudje zanimajo za astronomijo in kjer nimajo fantje druge slabosti, kakor da se časih malo poprimejo. Bedenkovi kmetje so sila učeni, kajti celo to vedo na pamet, da je mesec oddaljen od zemlje 51480 milj, dekleta pa so tako naivna, da vrišče, ako praša nagajivi Tomaž, ali naj pové pripovedko od jare kače ali od steklega polža. Preprosto ljudstvo bode izvestno z veseljem prebiralo to poljudno pisano a bolj poučno, kakor zabavno delce, še rajše pa bode seglo po Križanovi povesti: Svitoslav, akopram je Bedenkovi povesti niti primerjati ni. „Svitoslav“ je sila romantična, povsem nemogoča „storija“, a pisana je živo, dejanje pa je zapleteno in to ljubijo preprosti čitatelji. Jezik ni posebno uglajen. M.

dam in gospodov — ko smo sedli na vlak veselega srca. Pripeljavi se na Radovljiško postajo, pričakovala nas je tam mnogoštevilna množica, katere nas je spremljala na vrt g. E. Hirschman-a, odločen naši zabavi. Posetili so nas tu memo meščanov tudi uradniki; navdušeno pozdravili smo sosebno korporativno udeležbo pevskega društva „Triglav“. Presenetil nas je pod vodstvom neumorno delujočega pevovodje g. Pianekkega nastopajoči zbor s svojim krasnim in točnim petjem. Precej ko se je pričela splošna vrtna zabava, ispregovoril je predsednik narodne čitalnice Kranjske g. c. kr. notar Viktor Globočnik, in povzdigovaje krasno lepo Radovljico, divno okolico ter zahvaljevalje Radovljičanom za toli obilen poset, napil društvo „Triglavu“, mestu Radovljici in drugim gostom. Ta govor bil je s posebnim navdušenjem vsprejet, ne manj govor predsednika „Triglavu“ g. dr. Janko Vilfana, ki je v krepkih besedah zahvalil narodno čitalnico Kranjsko za toli obilen pohod ter napil združeni narodnosti mest Kranja in Radovljice. Potem je govoril trgovec g. Fr. Homann in povdarjal ozko vez, ki združuje Kranj in Radovljico, ter izrekel željo, da bi ta vez ostala vedno nerazdružljiva bodi-si pri lepih bodi-si slabih vremenih. — Na to g. Josip Kušar ml. iz Ljubljane v daljšem govoru povzdigne narodnost obeh mest ter napije narodnej odločnosti. — Koncem nastopil je še enkrat predsednik narodne čitalnice Kranjske. Omenjal je v govoru pesnika Prešerna, kojega rojstni kraj bil je v bližini mesta Radovljice in katerega ostanki nahajajo se v bližini Kranjskega mesta. Vže to, rekel je, nam mora biti povod ozkej vezi med obema mestoma — in spomin njegov bodi nam mogočna zaslomba, ako bi se naše narodne pravice kedaj rušile. Ta govor je bil splošnim navdušenjem vsprejet.

Le prehitro minole so nam ure našega bivanja v toli prijazni družbi, v kojoj je prišel tudi župan Radovljiški g. Roblek. Poslovili smo se od prijazne Radovljice z globokim utisom. — Pevsko društvo „Triglav“ zahvalujemo za ubrano petje, zahvalujemo v prvi vrsti njega vodji g. Pianekkega in društvenega predsednika g. dr. Janko Vilfana. Najsrčnejša hvala pa bodi vsem Vam, vrli Radovljičanje, ki ste pripomogli, da je bil naš izlet tako lep in neizbrisnega spomina.

Iz Litijskega okraja 2. junija. [Izv. dop.] (Občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda za Litijo in okolico; Litijsko pevsko društvo.) Dne 29. maja je imela Litijska podružnica sv. Cirila in Metoda svoj občni zbor v gostilni g. Ljud. Treota v Litiji. Udeležba je bila še precej živahna; vendar smo pogrešali mnogo narodnjakov. G. predsednik, Litijski duhovnik g. J. Zupančič, v svojem pozdravu omenja delovanje podružnično v minolem letu, proseč društvenike, da bi to prekoristno podjetje za naš mili narod i dalje podpirali. Sveta brata Ciril in Metod naj pa za našo družbo pri Bogu izprosita obilo blagoslova. — Tajnik društveni, g. notar L. Svetec, je v jedrnatem govoru raztolmačil veliki in imenitni pomen družbe sv. Cirila in Metoda, sosebno v sedanjih nevarnih časih, ki nam Slovencem prete od juga in severa, ter je s svojimi prepričevalnimi besedami na občinstvo napravil velik utis. Vem, da je po tem krasnem govoru sleharni navzočnik mislil v svojem srci: „Večni Bog ohrani nam Slovencem tega vrlega moža še mnogo, mnogo let, da nam še dalje krepko in vstrajno brani naše narodne pravice!“ ... Iz poročila blagajnikovega, ki ga je prečital gosp. Knaflič, smo izprevideli, da je naša podružnica v gmotnem oziru jedna prvih na Slovenskem, katero naj bi vse druge posnemale. Se ve, da se mora odbor za to na prvem mestu zahvaliti Litijskim in okoliškim gospem in gospicam, ki leto za letom marljivo nabirajo doneske za družbo sv. Cirila in Metoda. Mislim, da storimo le svojo dolžnost, ako ponovimo besede g. Iv. Gregorčiča, ki jih je govoril našim vrlim damam: „Bog živi naš krasni spol, ki naj vstraja v svojem delu, za kar mu bode narod na veke hvaležen!“ — Odbor ostane stari in sicer gg: J. Zupančič, L. Svetec, F. Podkrajšek, I. Knaflič in J. Ravnikar. Kot poslanca za glavno skupščino se pooblastita gospoda J. Zupančič in Fr. Podkrajšek — in to že v četrto, kar kaže očitno, da jima s tem naša podružnica popolnoma zaupa ter izreka svoje priznanje za delovanje na prejšnjih shodih. — Na to gospod predsednik sklene zborovanje. Družbeniki pak so ostali še dolgo časa skupaj zbrani, ki so se zabavali

vali v sokoletem strelcem, ki ga je prinesel gospod Svetec, kar je podružnici gotovo marsikatero desetic vrglo. — Nedavno smo čitali dopis iz Litije v „Slov. Narodu“, v kojem g. dopisnik ne omenja posebno laskavo „Litijanskega pevskega društva“ — sosebno pa graja Litijanske pevce. Dolžnost nas veže, da oni pristranski dopis nekoliko popravimo — osebno zato, ker Litijški pevci tega očitania nikakor niso zaslužili. Kolikor so nam drugod po Slovenskem znane razmere, moramo javno izreči, da je malo pevskega društva, ki bi tako krepko delovala, kakor uprav Litijsko! Pomislimo le, da naši pevci vsako nedeljo oskrbujejo petje pri službi božji — lani so to skoro celo leto sami storili, ker je manjkalo pevk. Koliko truda da uprav cerkveno petje, ve le tisti, ki se z njim ukvarja. Ali da tudi pri drugih prilikah pevci niso zanemarjali petja, smo imeli priliko večkrat opazovati. Ravno minulo nedeljo pri občnem zboru podružnice sv. Cirila in Metoda so zopet pokazali, da so si v svesti svoje pevske dolžnosti. Zakaj je odstopil prejani g. pevovodja, znano nam je vsem, namreč njegova bolezen, kakor je sam večkrat zatrjeval pevcem, ga je prisilila za nekaj časa odstopiti. Toliko v obrambo! Kakor čujemo, priredi „Litijsko pevsko društvo“ v kratkem pevske veselice in takrat se bomo prepričali znova, da smo v pravici, ko branimo čast Litijških pevcev. Resnico ljub.

Občni zbor „Narodnega Doma.“

V Ljubljani 3. junija.

Društvo za zgradbo „Narodnega Doma“ je imelo včeraj ob navzočnosti 31 volilnih upravičencev z 80 glasovi svoj letošnji občni zbor ob 7. uri zvečer v novih čitalniških prostorih.

Predsednik dr. vitez K. Bleiweis otvori zbor, konstatuje sklepčnost, se zahvali za mnogobrojno udeležbo, pove, zakaj društvo lani ni zborovalo, napravi kratek pregled o zadnji društveni dobi, poudarja živo in nujno potrebo „Narodnega Doma“, ki je ob preselitvi čitalniški postala še večja, omeni, da stopi danes odbor pred zbornike s konkretnim nasvetom zaradi zgradbe same, prosi gospode, da o tej priliki izrazijo svoje mnenje, in se konečno spomni pokojnih društvenih podpornikov, v prvi vrsti nadobudnega Frana Kotnika ml., kateri se je društva spomnil tako velikodušno v svoji oporoki, da mu je volil 4000 gld. v denarji in vse parkete, kar jih bo za zgradbo treba. Govornik pozove zbornike, da ustavši s svojih sedežev izrazijo pomilovanje nad izgubo in hranijo pokojnika vedno v hvaležnem spominu. (Se zgodi.)

Tajnik E. Lah prečita svoje poročilo o odborovem delovanju v zadnji dveletni dobi. Po nekaterih splošnih opazkah gledé društvene usode in njegovega razvoja preide poročevalec na osebne premembe v odboru. Mesto izstopivših predsednika in tajnika: dr. Alfonza Moschéta in doktorja J. Kotnika, katerima se je upravni odbor za njiju marljivo, večletno delovanje spodobno zahvalil, sta bila stopila v odbor gg. notar Gogola in tajnik G. Pirc. Upravni odbor je imel 5 sej, katerim je bil v prvi vrsti predmet posvetovanje o pripravah za zgradbo „Narodnega Doma“. Društvo šteje 1 častnega člana, 2 ustanovnika, 84 deležnikov in 10 darovateljev. Deležev je popolnoma izplačanih 158. Društveno premoženje, blizu 80.000 gld., je naloženo po raznih hranilnih in posojilnih zavodih, ki redno odrajujejo obresti od svojih ulog. Narastlo je premoženje v zadnji dobi večinoma le po obrestih in doneskih „Krajcarske družbe“. V zadnji dobi je zgubilo društvo 7 deležnikov. Konečno se spomni poročevalec še volila Kotnikovega, katero bo zdatno pripomoglo k uresničenju glavnega namena društvenega! (Poročilo se odobri.)

Blagajnik dr. Josip Starč poroča o računskih rečeh. Čitanje prometnega zaključka in pa bilance za leto 1891 se opusti, ker jih imajo zborniki tiskane v rokah. Bilanci povzamemo, da je imelo društvo „Narodni Dom“ koncem preteklega leta 79.647 gld. 39 kr. premoženja. Pomnožilo se je pa premoženje tekom lanskega leta za 4615 gld. 65 kr. (Poročilo se odobri brez ugovora.)

Po nasvetu pregledovalnega odseka, v čegar imenu sta dué 23. maja gg. Fr. Ks. Souvan in A. Skaberne pregledala računске knjige, račune in blagajno ter našla povsod najlepše soglasje, se izreče g. blagajniku na marljivem in uspešnem trudu soglasna zborova zahvala.

Vrše se volitve v upravni odbor in pregledovalni odsek; izid je sledeč: Predsednik g. dr. vitez

Karol Bleiweis-Trsteniški; upravni odborniki gospodje: Duffé Jan, Gogola Ivan, Hribar Ivan, dr. Jarc Anton, Lah Evgen, Murnik Ivan, Pirc Gustav, Pleteršnik Maks, Souvan Ferdinand, dr. Starč Josip, dr. Vošnjak Josip. Pregledovalni odsek: Gg. Knez Iv., dr. Papež Franc, Ravnikar Franc, Skaberne Avgust in Souvan Franc Ks.

Gosp. notar Gogola poroča v imenu upravnega odbora o nasvetu za zgradbo društvenega poslopja. Potreba lastnega poslopja narodnih društev je bila že poprej velika in ob vsaki večji narodni slavnosti občutljiva; sedaj je še večja, ko se je preselila Čitalnica v nove prostore, v katerih ni dvorane. Odbor se je obrnil zaradi prostora do različnih gospodarjev (Zenker, Stedry, Souvan); prostori niso v gajali zaradi lege ali cene. Jediní prostor, katerega je priporočati, je zemljišče začetkom Lattermanovega drevoreda, v jednom najbolj obiskovanih krajev Ljubljanskih, v neposredni bližini novega gledališča, deželnega muzeja, ob novi Tržaški cesti, kjer se bo v kratkem pričela Ljubljana močno razvijati. Zemljišče je mestna lastnina in mestna občina je bo gotovo odstopila društvu proti zmerni odškodnini. Z zgradbo ni več mogoče čakati, ker bi to že itak ne posebno živahnemu društvenemu življenju močno škodovalo. Govornik torej predlaga, da sprejme zbor sledeče nasvete upravnega odbora: a) Z zgradbo se ima pričeti takoj in društvo naj napravi mestni občini ponudbo, da kupi travnik iz njene lasti začetkom Lattermanovega drevoreda za 5000 gld.; b) Ako mesto ponudbo sprejme, je ona národna društva, katera reflektujejo na stanovanja v novem poslopju, pozvati na skupni razgovor, da se tako osnuje podlaga za načrt. Izvršitev teh nasvetov in vseh podrobnosti se prepusti odboru.

Odbornik Hribar je proti tem nasvetom. Naj se z zgradbo čaka še toliko časa, da pride prostor, kjer stoji vojaška bolnica in oskrbovališče v last občini. To se bode po njegovem mnenju gotovo zgodilo v nekoliko letih. Odškodnina, katero erar zahteva ni toliko in se bo dala dobro poravnati s tem, da bode mesto lahko drago prodajalo stavbinske prostore. Prostor je ondu najlepši v celi Ljubljani. Tu je središče. Prostor, katerega priporoča upravni odbor, leži ob periferiji in v bližini železnice. Govornik dvomi tudi o rentabilnosti restavracije in kavarne ter meni, da se zgradba poslopja že sedaj, ko še ni zadosti denarja skupaj, tudi ne sklada z določbami § 15. dr. pravil. Društva ne bodo trpela. Govornik je proti nasvetu in predlaga, da se z zgradbo še 2 leti počaka.

Odbornik dr. Vošnjak podpira predlog poročevalca Gogole prav toplo.

Poročevalec Gogola zavrača pomisleke Hribarjeve. Društva bodo močno trpela, ako se ne prične z delom; trpe že sedaj in bodo še močneje. Ako je predgovorniku prostor pred Maličem središče, ne more umeti, kako bi bil prostor par sto korakov od tu že periferija. Prah in vriš sta na Dunajski cesti doma in vsaj večja, kakor zgoraj. Prostor bo zelo drag in ako ga bo sploh dobiti, dobiti ga bode pod pogoji, v katere se mestna občina ne more spuščati. Pomislek zaradi rentabilnosti ne velja. Restavracija kazinska je vender v središču in še noben kazinski gostilničar ni delal kupčije ondi.

Ko še predsednik poprime za besedo, da osvetli svoje stališče, in izjavi, da je v vsakem obziru za odborove nasvete, se preide na glasovanje, pri katerem se sprejme odborovi nasveti s 44 proti 36 glasom.

V imenu odbora društva „Sokol“ izjavi potem starosta gosp. J. Hribar, da je odbor sklenil, za slučaj, ko bi prodril nasvet upravnega odbora, pridružiti se „Narodnemu Domu“ s sredstvi, ki so društvu na razpolaganje in skupno delovati na to, da se zgradba dostojno izvrši. (Živahno odobravanje.)

Ker se nihče več ne oglasi k besedi, zaključí predsednik zborovanje ob 8^{3/4} uri priporočajoč zbornikom složno in krepko delovanje v korist skupnemu namenu.

Domače stvari.

— (Nj. Velečastvo cesar — na Kranjsko.) Iz vojaških krogov Graških se nam poroča, da pride Nj. velečastvo cesar letos, meseca avgusta, na Kranjsko in sicer v Postojina, kjer se bodo vršile velike vojaške vaje.

— (Za hrvatski jezik na državni železnici v Istri.) Pod tem naslovom naglaš

„Naša Sloga“, kateri urednik je g. Mandič, da je od besede do besede istinito, kar je pisal listu pogovoru njegovega urednika s predsednikom državnih železníc g. Bilinskim. Laški poslanec Bartoli je nekaj hotel v časopisih popravljati in se skliceval na pogovor, ki ga je baje imel z g. Bilinskim. „Kaj je g. Bartoliju rekel g. predsednik Bilinski, nam ni znano“, pravi „N. Sloga“, „niti nas ne briga zvedeti; kar vemo, je to, da je od besede do besede res, kar smo pisali.“

— (Odpust gospoda Spinčiča.) Dunajska „Extrapost“ javlja, da bode državno sodišče razpravljalo pritožbo gospoda Spinčiča proti odpustu iz službe, dne 13. julija t. l., in da je gospodu Spinčiču zagotovljena služba, primerna njegovemu mišljenju in njegovim sposobnostim. — Tej vesti dostavlja „N. Sloga“: „Idemo, da vidimo, što če se iz toga izleči.“ Tako i mi.

— (Osobne vesti.) Okrožnim živinozdravnikom v Šmarji pri Jelšah imenovan je narodnjak g. Karol Lopan. — Avskultantom je imenovan g. Anton Povšič, praktikant pri okrožnem sodišču v Gorici.

— (Poročil) se je gosp. dr. Ante Dukić, doželnega glavarja namestnik za Istro ter odvetnik in župan v Pazinu, dne 28. pr. meseca z gospico Jelko Pajkuričevno, hčerko hrvatskega rodoljuba in veleposestnika gosp. Andrije Pajkuriča z Reke. Srčno čestitamo!

— („Glasbena Matica“ v Ljubljani.) Vabilo na zgodovinski koncert, kateri bode v četrtek dne 9. junija 1892. l. v redutni dvorani pod vodstvom gosp. M. Hubada v proslavo tristoletnice smrti Jakoba Gallusa, rojenega na Kranjskem leta 1550., umrlega v Pragi l. 1591. Slavnostni govor govori g. Josip Mantuani, tajnik zgodovinskega oddelka na Dunajskem vseučilišču; pri koncertu sodelujejo: gosp. Karol Hoffmeister, pianist in učitelj „Glasbene Matice“; moški in ženski zbor „Glasbene Matice“ in šolski zbori „Glasbene Matice“. Opomba. Pojò se izključno skladbe Jakoba Gallusa. Vspored: 1.) „Ecce, quomodo moritur“. Četveroglasen mešan cerkven zbor. 2.) Slavnostni govor. 3.) „Laus et perennis gloria“. Osmeroglasen dvojen mešan cerkven zbor. 4.) a) Fr. Chopin: „Polonaise b-dur“; b) R. Schumann: „Arabeska“; c) C. Saint Saëns: „Mazurka g-moll“. Igra na klavirji g. Karol Hoffmeister. 5.) „Ave Maria“. Osmeroglasen dvojen mešan cerkven zbor. 6.) „Diversos diversa iuvant“. Osmeroglasen madrigal, poje mešan oktet. 7.) M. Moszkowski: „Caprice espagnol“. Igra na klavirji g. Karol Hoffmeister. 8.) a) „Multum deliro“. Peteroglasen madrigal. b) „Musica noster amor“. Šesteroglasen madrigal. Poje mešan zbor. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Cene prostorom: Cercle à 2 gld., prva vrsta sedežev v pritličji in sedeži na galeriji à 1 gld. 50 kr., ostali sedeži à 1 gld., ustopnina à 60 kr., dijaške ustopnice à 30 kr. se dobivajo v trgovinah g. Fr. Petriča in g. Fr. Sossa in na večer koncerta pri blagajnici.

— (I. slovensko pevsko društvo „Ljubljana“.) Vabilo k ustanovni veselici katero priredi I. slovensko pevsko društvo „Ljubljana“ s prijaznim sodelovanjem gosp. A. Puciharja in slavne vojaške godbe domačega pešpolka št. 17, pod osobnim vodstvom kapelnika gosp. Nemrave na Koslerjevem vrtu v nedeljo, dne 12. junija 1892. l. Vspored: 1. Koračnica, svira vojaška godba. 2. A. Zajc: Grand Ouverture romantique, svira vojaška godba. 3. Pozdrav predsednika. 4. Dr. B. Ipavec: „Gaslo“, besede A. Praprotnika. 5. Dav. Jenko: „Slovenska himna“, moški zbor. 6. Strauss: „Vas objemam milijoni“, valček, svira vojaška godba. 7. L. Belar: „Mi vstajamo“, moški zbor (nov). 8. Dargomysky: „Cosatachoque“, Fantasie sur une danse Cosaque, svira vojaška godba. 9. Ivo Štunz: „Za mili dom“ poje 16 pevcev. 10. Millöcker: „Amateur“, polka franc., svira vojaška godba. 11. Pospišil: „Original-Cavatine“, svira vojaška godba. 12. S. Stegnar: „Oblakom“, moški zbor poje 16 pevcev, bariton samospav poje g. A. Pucihar. 13. Knitl: „Žezulinka“, pesem, svira vojaška godba. 14. David: Potpourri slovanskih napevov, svira vojaška godba. 15. A. Nedvéd: „Dijaška“, moški zbor, tenor-samospev poje g. J. Pavšek. 16. A. Zajc: Introdukcija k operi „Zrinjski“, svira vojaška godba. 17. „Incognito“, valček, svira vojaška godba. 18. F. S. Vilhar: „Slovenac i Hrvat“, moški zbor. 19. Ipavec: „Domovina“, pesem, svira vojaška godba. 20. Robek: „Tisoč tur“, kalop, svira vo-

jaška, godba. II. Kegljanje na dobitke se prične v soboto dne 4. junija popoldne ob 6. uri ter traja do nedelje dne 12. junija zvečer do 9. ure. Dobitki so: I. dobitok 10 gld., II. dob. 5 gld., III. dob. 3 gld., IV. dob. 2 gld., V. dob. 1 gld. in največ serij 3 gld.; šaljivi dobitok za največkrat vseh devet. Ravnopravno otročje veselice in zabave. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 30 kr. za osebo, otroci prosti. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Pri neugodnem vremenu vršila se bodo veselica prihodnje nedelje. Besede pešmim dobivale se bodo pri blagajnici. K tej veselici vabi vsa narodna društva ter prijatelje petja in zabave najuljudneje odbor.

— (Ljubljanski Sokol) priredil bode letos tri družbinske večere, katerih prvi dne 15. junija bode veljal spominu Levstikovemu, drugi dne 2. julija spominu Ant. Knezovemu, tretji dne 6. avgusta pa slovenskim velikošolcem, ki bodo prihodnji dan zborovali v Ljubljani. Prva dva družbinska večera bode na vrtu pri Ferlincu, tretji pa na Virantovem vrtu. Poleg govora in petja bode v prvem in tretjem družbinskem večeru sodelovala vojaška godba, v drugem pa društveni tamburaši. — Ker so bili pred leti „Sokolovi“ družbinski večeri jako priljubljeni narodnemu občinstvu, pričakovati je, da bodo tudi letos dokazali vabilno svojo moč. — Izleta priredil bode „Sokol“ letos dva in sicer dne 24. julija in 14. avgusta. Kam, naznanilo se bode v kratkem, ker se sedaj vrše še dogovori z nekaterimi narodnimi društvi.

— (Muzejsko društvo za Kranjsko.) V torek dne 21. t. m. zvečer ob sedmih bode v bralni sobi Rudolfinuma občni zbor muzejskega društva. Na dnevnem redu stoje razun navadnih poročil, namreč tajnikovega, blagajnikovega in računskih revizorjev poročila, tudi predlog odborov o premembni nekaterih točk § 14. društvenih pravil in razni nasveti, oziroma predlogi društvenikov.

— (Reminiscenca.) Potem, ko je bil za vse Svete 1859. leta novi denar avstr. veljave uveden, je ažijsko na zlati in srebrni denar popolnoma ponehal — zlati in srebrni denar je bil običajen. To je tudi zvedelo prebivalstvo v nebeškem cesarstvu Kitaji in iz tega cesarstva je neki kralj finančnemu ministru baronu Brucku doposlal veliki red z imenom „Kling-Klang-Fu“ (Kakor je poročal tisti čas šaljiv nemški list). Spomladi 1859. leta je počela v Lombardiji vojna proti Sardinem in Francozom. Z zlatim in srebrnim denarjem je po kratki dobi bilo „Kling-Klang-Fu“ — kar bi utegnilo zanimati današnja finančna ministra dr. Steinbacha in Wekerla. Š. J. J. T.

— (Romarski vlaki.) K Mariji pomagaj na Brezji prišlo je dne 27. maja s posebnim vlakom iz Ljubljane nad 500 romarjev. Vreme je bilo jako ugodno in slovesnost najlepša, akoprav nova cerkev še ni dodelana. Dne 25. junija t. l. pelje pa posebni vlak po zelo znižani ceni s Spodnjega Štajerskega in Notranjskega na av. Višarje in k Mariji pomagaj na Brezje. Vsakršna pojasnila o temu izletu in o voznih listkih daje dobrovoljno potovalni odbor v Ljubljani, Marijin trg št. 1.

— (Ljubljanska pošta.) Poštno in brzojavno vodstvo v Trstu je, kakor se nam uradno naznanja, določilo, da bode tovarno-poštna oddaja od 7. junija t. l. ob delavnikih in praznikih od 8. ure zjutraj do 6. zvečer neprenehoma odprta, ob nedeljah pa od 8. ure zjutraj do 12. popoldne.

— (Za čebelarje.) Odslej bodo se smele pošiljati čebele tudi po železnici. Shranjene morajo biti v taci zabojih, da ni nobene nevarnosti, da bi uhajale in da je mogoče preveriti se o tem, kaj je v zaboji.

— (V Postjinski jami) je binkoštni ponedeljek običajna velika slavnost. — Bližnja Otoška jama bode oba binkoštna praznika odprta in sijajno razsvetljena. Vstopnine se plača 1 goldinar.

— (Blejski župan.) Piše nam prijatelj z Bleda dne 3. t. m.: „Poročati Vam imam z našega krasnega letovišča veselo vest. Včeraj je vpricho vseh občinskih odbornikov izjavil se dosedanji pretendent na županov stol, g. Janez Mallner, da od kandidature odstopi, izgovarjajoč se s preobilnimi opravili in skrbmi v svojem hotelu. „Kako je že rekel lisjak, gredeč mimo vinske trte?“

— (Pasji kontumac) uvedlo je okrajno glavarstvo Kranjsko v vseh krajih občin Škofja Loka in Stara Loka. Vsi psi, ki ne bodo imeli nagobčnikov, ali se bodo sploh klatili okoli, bodo

se polovili in pokončali. Gospodarji pa se bodo kaznovali po zakonovih določbah.

— (Občinska volitev.) V Godoviču v Loškem okraju bil je voljen županom posestnik Jožef Gruden, za občinska svetovalca pa posestnika Jan. Rudolf in Fr. Lenassi.

— (Prepovedan semenj.) Ker razsajajo v Loškem Potoku v Ribniškem okraju osepnice precej hudo, prepovedan je za dan 9. t. m. tamošnji običajni semenj.

— (Vinorejsko društvo) snuje se na Vidmu. Za povzdigo vinoreje v sedanjih kritičnih časih utegne novo društvo biti prav koristno.

— (Požari v Cerkljanski občini.) V daljšem dopisu — katerega priobčimo prihodnjič — javlja se nam, da je poslednji čas gorelo dvakrat v Cerkljanski občini, dne 27. maja v Dvorjah, dne 1. t. m. pa v Pšati. Pri obeh požarih pokazalo se je, da je Cerkljanska brizgalnica popolnoma nerabna. Ljudstvo je bilo vsled tega silno razburjeno, posebno, ker je znano, da je Cerkljanska občina dobila od dež. odbora 200 gld. za gasilne namene.

— („Zagorski Sokol“) imel je preteklo nedeljo svoj občni zbor. Tudi v drugem letu svojega obstanka izvrševalo je vrlo društvo svojo narodno dolžnost prav uspešno. Navzlic ogromnim stroškom ima društvo 579 gld. 11 kr. čistega imetja. Z vasklikom sta bila zopet izvoljena starosta gosp. Medved in podstarosta g. Weinberger. Tudi ostali odborniki so vsi dosedanji, le mesto odšlega g. Sajevca voljen je g. Kapler. Obširneje poročilo morali smo odložiti do prihodnjič.

— (Nesreča.) Piše se nam iz Kočevja dne 3. t. m.: Včeraj so v bližnji vasi Sela kopali pesek za železnico v neki jami. Podmol se utrga in podsuje tri fante, kopače. Jeden izmed njih, star 15 let, obležal je mrtev, druga dva so izkopali hudo pohabljeni. Dvomi se, ali bosta še okrevala ali ne. To je žalostna žrtev železniške gradnje. Tukajšnji domačini sploh ne umejo težakkega dela in storé boljše, da tako delo prepusté primorskim veščakom, kojih so semkaj že došle cele čete. Veliko se jih je moralo vrniti domov, ker niso dobili dela.

— (Toča in ušma.) Iz Bele krajine se nam dne 1. t. m. piše: Ponedeljek in torek tolkla je huda toča po raznih krajih Bele krajine. Okolu Lokvice-Hrasta-Drušič-Božakovega v Metliškem, okolu Vinice ter v krajih okolu Majerla v Črnomalskem okraju potolkla je vse žito in traja; — mladike ne trtah kar le odlomljeno vise. Nal (naval) dežja je bil tolik, da je po strminah po večjem zemljo pobral z gori rastočimi rastlinami. — V tem času je drugikrat Bela Krajina najlepša, ker vse v tem času tako bujno raste v tej posebno rodovitni zemlji; — danes je tužno gledati po njej. — Trta je po toči ter nalu v potolčenih krajih za par let uničena. Par let morebiti bi le še rodila, ker potem zaradi uši ne bo več! — In kako delo stane, zemljo iz globin — jarkov zopet nazaj spravljati! — Pa še polovica trdnega moštva v Ameriki! Pa to slednje je še dobro, vsaj kaj denarja pošljejo v domovino, kjer je treba človeku več denarja za davke, kakor za jelo in pijačo ter tabak.

— (Posojilnica v Ptui) zidala si bode v kratkem novo hišo. Stroški so proračunjeni na 28.000 gld.

— („Tržaški Sokol“) V zadnjem občnem zboru bil je voljen za starosto odvetnik g. dr. Gustav Gregorin, v odbor pa gg. Ljud. Furlani, Iv. Knave, Ant. Lampe, Andr. Kalan, Ant. Sošič, Fr. Polič, Jul. Mikota in Iv. Umek.

— (Veliko veselico) priredita „Slovensko pevsko društvo“ in Tržaški „Sokol“ v Trstu v nedeljo 12. t. m. na prostornem vrtu „Al Mondo nuovo“. Obsežni program prijavimo prihodnjič.

— (Iz podpornega društva za slov. visokošolce na Dunaji) se nam piše: V Kranji so naslednji rodoljubi darovali „Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaji“: g. C. Pirc, cand. iur., 3 gld.; g. T. Pavšlar ml., posestnik, 1 gld.; g. V. Majdič, veletržec, 10 gld.; neimenovan 6 gld.; g. Karol Jager, kavarnar 1 gld.; g. V. Globočnik, c. kr. notar, 2 gld.; g. Fr. Omersa, 2 gld.; g. dr. Val. Štempihar, odvetnik, 5 gld.; g. Ferd. Sajovic, trgovec, 5 gld.; g. Ludv. Matajca, tovarnar v Stražišči, 1 gld.; neimenovan 5 gld.; — skupaj 41 gld. Vivant sequentes!

Zavratni roparski umor agenta Vlacava Stedryja.

(Dalje.)
Večerna obravnava.
Ob 1/2 na 8. uri zvečer začelo se je nadaljevanje. Prebere se dopis žandarmerijske komande o Cvajerjevi obleki in o perilu. Amalija Drachler izpovedala je pri drugem komisijskem ogledu, da je imel Stedry navado menjati vsake tri dni brisalko, da je pa po umoru jedna, ki je visela, zmanjkala.

Predsednik (k Cvajerju): Kako razjasnite to?
Cvajer: Jaz ne vem, kam je katera prešla.
Prebere se zapisnik, da se v Cvajerjevem stanovanju ni našlo morilno orodje niti hranilnične bukvice, isto tako ne po zopetni natančni preiskavi v Stedryjevem stanovanju.

Zaslišanje zvedencev.
Čita se zapisnik dr. Schusterja o legi trupla ubitega Stedryja in o ranah. Zvedenec povedal je tako, kakor je pisano v zatočnici. Pokažejo se lasje in posamni odlomki lobanje, kateri so se našli na naslanjaču, potem se pa prebere izjava zdravniških zvedencev in pokaze fotografija umorjenega Stedryja. Pokaže se tudi zgornji kos lobanje Stedryjeve. Tudi zatočeni Cvajer prime razbito lobanjo v roke in jo prav mirno ogleduje.

Zvedenec dr. Schuster izpove, da je padlo iz lobanje 14 koscev, to je dokaz, da je bil Stedry večkrat udarjen s topastim orodjem. Jeden udarcev prihaja gotovo od ostrine sekire, poleg tega pa je bil še sunek z ostrim nožem. Večina udarcev je bila smrtonosna, ali tudi sunek z nožem v vrat je bil absolutno smrtonosen, ker je bil prizadet v trepalno žilo. Morilec je Stedryja z udarcem omamil, kar se pozna na tem, da je Stedry blual, potem ga je šele zabodel s nožem v vrat. Pri vseh udarcih s sekiro uporabljala se je precejšnja sila, vendar pa ne posebno velika, ker možjani niso bili poškodovani. Močan mož jih ni prizadel. Sekira je popolnem pripravno orodje zato, tudi nož, kakor ga je Cvajer narisal, je bil pripraven zato. Na Stedryjevem obrazu se je videlo, da se ni boril z morilcem, udarec mu je bil prizadet, ko je bil sklonjen nad pisalno mizo. Konfiguracija trupla kaže, da je bil Stedry ranjen z desne strani. Stedry brčkone ni mogel upiti, ker je bil omamljen. V vrat je morilec Stedryja sunil, ko je bil še nekoliko živ.

Dr. Krisper: Od kod so bili krvavi madeži na stenah?

Dr. Schuster: Le od udarcev s sekiro na glavo, ne pa od sunka v vrat.

Dr. Krisper: Ali so vodili kaki krvavi sledovi iz pisarne.

Dr. Schuster: Da, v spalno sobo. Na vratnih klukah pa jih ni bilo, nego videlo se je tako, da so odkapljali od kakega orodja; roke si je tedaj morilec že umil.

Predsed.: Ali ste si takrat, ko ste bili navzočni na lici mesta in preiskali Stedryja, roke umili.

Dr. Schuster: Da, v umivalniku.

Predsed.: Kakšen je bil umivalnik?

Dr. Schuster: Povsem čist in brisalka je bila tudi čista; tega se dobro spominjam.

Zdravniški zvedenec okrajni zdravnik Finz izpoveduje jednako kakor dr. Schuster, a tudi on misli, da je bilo udarec in tudi kako toženje Stedryjevo le težko slišati, česar pa seveda odločno nikakor ne more trditi. Gotovo pa se je umor izvršil zavratno in mogoče je, da je dobil rano z nožem na vratu še ko je sedel.

Dr. Krisper: Ali je bil jeden sam morilec ali dva.

Zdravnik Finz: Dejanje se je moralo hitro izvršiti, ali gotovo ne morem reči. Rana v obrazu izvirala je od suna z nožem, kateri je spodletel. Zatorej je morilec v vrat sunil Stedryja najbrže ko je že ležal na tleh.

Dr. Krisper: Ali je bila za rane absolutno sekira potrebna.

Zdravnik Finz: Tudi drug instrument je zato pripraven.

Prebere se zapisnik o kemični preiskavi krvavih madežev, izvršeni po profesorju Knappitschu in dr. Schusterju.

Profesor Knapič razjasni v prvi vrsti kemično sestavo krvi. Takozvani Deichmanovi kristali se ne najdejo v nikaki drugi sestavi krvi, ko animalični. Natanko pa se ne more določiti, ali so madeži od živalske krvi, na pr. od piščeta, ali od človeške. To se ne dá dognati pri posušenih krvi. Gotovo je, da je kri prišla na srajco le potem, ko se je že morilec očedil. Kar se tiče kaplje krvi na ovratniku, ne more zvedenec nič natankega povedati, ker je madež premajhen. Preskrbeti si je krvi od vola in tam našel, da so takozvani Deichmanovi kristali dosti manjši, kakor na ovratniku, sicer pa povsem jednaki krvi na Cvajerjevem ovratniku. Sploh pa je bila kri že osušena in je ovratnik preiskaval le mikroskopično, zato ne more nič gotovega povedati.

Dr. Krisper: Vi ste poskusili z volovo krvjo, ali je bila jednaka? Kako ste to napravili?

Prof. Knapič: S pinzelom, kri pa je, kar se tiče konfiguracije, skoro popolnoma jednaka.

Dr. Schuster izreka, da je kri na srajci in na ovratniku, kakor na koledarji škropljena krv. Kar se tiče krvi od perila, je le reči, da kri je kri. Na ovratniku pa je, seveda le mikroskopično preiskano, tudi animalična kri.

Dr. Krisper: Dobil sem anonimno pismo, da je nekdo drugi storil dejanje. Prosim, da se prebere.

Predsednik bere pismo, v katerem izreka pisalec začudenje, da sodišče še ne vé, da je bil tisti dan, ko se je izvršil umor v Ljubljani, neki so-rodnik Stedryjev iz Trsta tukaj, jako surov človek, kateri je vedno v velikih denarnih stiskah. Tisti dan, ko se je izvršil umor, bil je „čudno razburjen“. — Na pismu je podpisan: Dober mestjan.

Obravnava se nato ob 9. uri zaustavi.

Drugi dan.

Zasliševanje prič.

Razprava se začne ob 9. uri dopoldne.

Dr. Krisper: Zdravniški zvedenec dr. Schuster je včeraj izpovedal, da bi bil moral viditi vsakdo, ki je vstopil v sobo, da je bil Stedry pobit. Dr. Triller mi je pa povedal, da to ni res, ker je on bil po umoru jeden prvih v Stedryjevi pisarni, a ni zapazil nič posebnega. Tudi je bilo takrat po 4. uri popoldne že zelo temno. Zagovornik predlaga, da se povabi dr. Triller kot prič.

Dr. pravdnik Pajk nima nič proti temu, naglašja pa, da bode Malinovsky povedal, da se je dobro videlo, ker so gorele sveče.

Dr. Krisper (k Cvajerju): Koliko je bila ura, ko sta prišla od Drahslerjeve nazaj.

Cvajer: Mislim, da je bilo po četrty uri.

Prebere se zapisnik o ogledu Stedryjevega skladišča v Parnih ulicah. Iskalo se je tam morilno orodje, a brezpešno. Tudi se konstatuje, da je bilo število sladkorjevih hlebov, kolikor jih je bilo lastnina Lenčka, natanko s kredo zapisano na notranjem delu vrat, da je bilo mogoče seštet v jako kratkem času. — Potem se prebere zapisnik o sodnem ogledu v Cvajerjevem stanovanju v hiši gospe Favaj poleg državnega kolodvora. Sraje je imel Cvajer le troje, tri pare nelikanih manšetnov, troje ovratnikov, eden likan, druga dva ne.

Tudi pri Amaliji Drahsler je bila hišna preiskava, ker se je sumilo, da je pobrala kaj denarja, a ni se ničesar sumnega našlo. Komisija je pa našla dva s S. zaznamenovana okrvavela robca; kri na teh robcih prihaja od tod, da se je Stedry vrezal v obrazu, ko se je bil. Prebere se zapisnik o najdeni hranilnični knjižici, ki se je glasila na ime Ivan Frei, podpisana pa bila od Stedryja in katera se je našla v kožiji Klauerja na dvorišču pri Stedryjevem stanovanju. Denarja je bilo naloženega na eni 6 gld. na drugi, glaseči se na ime Kraus, pa nad 10.000 gld. Le-ta knjižica se je našla pozneje, kakor prva. Čudno je to, da se knjižice niso našle že pri prvi hišni preiskavi, ko so bile vender zavite v belkastem papirju.

Stražnik Molka je izpovedal, da je on preiskal ves dotični kraj pri prvi komisiji, tudi kočijo, da pa ni našel ničesar. Lahko je pa bilo tudi do 9. ure zvečer priti do kočije, ne da bi moral kdo zapaziti dotičnika.

Priča pismonoša Janez Počkar pove, da je 5. januarja 1892 prišel ob 3¹/₂ na 3. uro popoldne v Stedryjevo pisarno in da je bil navzoč sam Cvajer. Časih je bil tudi Stedry navzočen, večinoma pa ne. Da bi bil Stedry kdaj spal, ko je kdo prišel, odgovori priča na vprašanje dr. Krisperja, da ne.

Dr. Krisper (k Cvajerju): Ali je bil takšen papir, v katerega sta hranilnični knjigi zaviti, v pisarni?

Cvajer: Ne, samo papir, kakor se rabi za navadna pisma.

Dr. pravdnik Pajk (k Cvajerju): Ali so bile vrata v spalno sobo odprte.

Cvajer: Tega ne vem.

Dr. pravdnik Pajk: Kako so bila vrata, ko ste nazaj prišli z Drahslerjevo v Stedryjevo stanovanje.

Cvajer: Prislonežene so bile.

Priča Jožefa Vehovc, prej natakarica pri „Figabirtu“, pove, da je Stedry obedoval v tej gostilni na dan umora. Spil je dva vrčka piva in tri četrtinke vina ter potem zadremal kakor navadno, vzbudil se je pa takoj, če je šla mimo njega.

Dr. Krisper: Ali ni prišel Stedry s tujimi ljudmi k Vam v gostilno?

Priča Vehovc: Da, z nekim malim človekom, pa sta bila prijatelja. Kdo je bil, ne vem.

Priča Reza Justin je bila kuharica pri „Figabirtu“ in pravi, da je bil Stedry na dan umora še ob 3. uri pri njej v kuhinji.

Priča Matevž Dolinar, gostilničar pri „Figabirtu“, pove, da je Stedry hodil k njemu 1¹/₂ leta tudi z ljubico Drahsler. Pil je po malem precej mnogo. Dne 5. januarja je prišel ob 11. uri dopoldne in odšel ob 3 uri. Večkrat se je pa na roke na mizo naslonil in prav dobro zaspal, da je celo smrčal. S tujim človekom srednje postave, rudečega obraza, prišel je Stedry teden prej, morda dvakrat v gostilnico. Govorila sta o kupčijskih zadevah nemški.

Dr. Krisper (k prič): Ali je isti dan Stedryja tudi zaspanec premagoval, in, ali je bil sam?

Priča Dolinar: Ne, bil je trezen in bil je sam.

Priča dr. Triller ne pozna zatoženca. Prišel je kmalu po 4. uri v pisarno Stedryjevo, ko je poprej prišel v dr. Moschéjevo pisarno Doberlet ml. in povedal, da je Stedry umorjen. Priča je prišel skozi hišna vrata pred pisarno in le od daleč gledal. Misli je, da bode videl ubitega Stedryja, pa ni videl strlečih ran, „nur blaurothe Strimen“. Da ne bi bil prišel že z vednostjo, da je bil ubit Stedry, bi ne bil niti tega spoznal. Odšel pa je bil v kratkem, ker ne more ranjencev gledati. Ljudij je že mnogo bilo v pisarni, tudi v veži, tako, da je bila prava gnječa. Ali so bile rolete razgrnjene, ali ne, tega ne more priča povedati.

Dr. Krisper (k prič): Imate pisarno nad stanovanjem Stedryjevim.

Dr. Triller: Da, ravno nad Stedryjevo pisarno. Dasi je v prvem nadstropju svetleje, kot pri tleh, gorela je že v moji pisarni luč.

Priča Marijana Jeran pove, da ni Stedry rekel, da bi se mu bil Trejo grozil.

Priča Karol Kršič, komptoirist pri Ločnikarju, je bi prej pisar pri Stedryju, katerega včasih ves dan ni bilo v pisarno. Mnogo ljudij ni prišlo v pisarno. Včasih ni bilo po 14 dnuj nikogar. Denar je imel Stedry spravljen v spalni sobi v shrambi za perilo. V kuhinji pa so bila že takrat tnala za seklanje drv in velika sekira. Pokaže se prič mala sekira, a ta odvrne, da je bila ta le za zabijanje žebljeve. Večja sekira je bila v kuhinji in lahko vidna. Stedry je dostikrat pri pisalni mizi zadremal, pa se je precej vzbudil, če je kdo prišel. S Stedryjem je bilo težko izhajati, ker je bil neotesan in aroganten, pogostoma pijan, pa je tudi trezen brez vzroka razgrajal.

Priča Ana Ižanc, žena mest. redarja, stanuje tik Stedryja in ima okna na ulice. Proti 3 uri došel je dotični dan Stedry domov. Cvajerja ni videla. Skozi zid se je vse slišalo, in tudi ta dan je čula, da je Stedry parkrat zakašljaj, potem je bilo vse tiho. Slišalo se je tudi, če so se vrata odpirala. Do 4 ure ni bilo nič slišati, potem je prišla Amalija Drahsler, ki je začela vpiti in jokati. Poznala jo je po glasu, ker je večkrat jokala, ko sta se s Stedryjem sprla. Potem slišala je, ko je Drahsler kuhinjska vrata zaprla in dvakrat s ključem odprla. Vprašal jo je g. Doberlet star., ali ni videla mimo iti neznanega, jako razburjenega človeka; odgovorila je, da ne, ker je malo poprej bila v kuhinji in kuhala kavo. Cvajerja ni ona nikdar sumila. Pove, da so tudi pri prvi preiskavi preiskali kočijo, a ničesar našli. Jako čudno je, kako so hranilnične bukvice prišle tja, moral jih je kdo pozneje prinesiti. Klauerjev novi hlapec je prišel v službo 1. jan. 1892 in ji pravil, da je mej potjo zvedel, da je Stedry ubit. To je jedini hlapec, ki stanuje v hiši, drugače so le vajenci v hiši.

Porotnik Lena rčič (k prič): Ali ste slišali, ko so se odprla vrata, ko je prišla Drahsler?

Priča Ižanc: Natanko, najprej sobna in potem kuhinjska vrata.

Priča Josip Malinovsky, službujoč pri Doberletu, je večinoma v shrambi oblek za pogrebe, na drugi strani Stedryjeve pisarne. Večkrat je slišal, da je Stedry razgrajal, ob mizo zbijal, in potem odšel. Isti dan ga ni videl, a pozneje je slišal, da so se kuhinjska vrata odprla, kakor bi kdo odšel; mogoče, da je je veter zazibal. Proti 1¹/₂ je prišel Cvajer z Drahslerjevo mimo vrat njegove shrambe. Videl je, da sta odprla vrata in čul, da je začela jokati Drahsler. Misli je, da je zadel Stedryja mrtvoud, zato ni hotel iti notri, da bi se ne reklo, češ, je že prišel zaradi pogreba.

Cvajer je potem prišel in rekel, Stedryju se je ulila kri. Cvajer ni bil nič razburjen. Misli je priča, da se je Stedry vstrelil, ker ni vedel, da ima denar, kajti javkal je, kako slabo se mu godi in bil tudi v eno mer zaradi davkov rubljen. Ko ga je pogledal, je videl, da je ubit; nekoliko je bil še gorak. Cvajer mu je prej večkrat povedal, da bruhja Stedry kri. Ko so pregledali shrambo za perilo, so videli, da je bila listnica (portefelj) prazna. Cvajer je tolažil Amalijo Drahsler, pil vodo in rekel, da ne more ubitega človeka gledati. Čez dan je bilo v pisarni nekaj ljudij, mnogo ne. Vprašal je Cvajerja, zakaj ga ni precej poklical, a Cvajer je odgovoril, da zato ne, ker ga ni bilo v shranišči za obleko. Portefelj je bil prazen, vsi predali omare odprti. Tudi blagajnica je bila odprta, a to je bil storil Stedry sam, ko je iz nje vzel vrednostne papirje. Cvajer pisal je prič dne 30. dec., in ga prosil posojila, češ, da se raje ustrelji, nego da bi Stedryja prosil za posojilo. Ponujal mu tudi 10% obresti. Dal mu je posojilo 40 gld. Dvakrat mu je dal po 10 gld. nazaj, decembra 1891 in januarja. Poslal mu je tudi dva zastavna lista naj jih reši, kar je storil in mu je zanja Cvajer denar vrnil.

Predsed. (k Cvajerju): Ali ste imeli tedaj šivalni stroj, katerega ste hoteli zastaviti Malinovskemu.

Cvajer: Ne.

Predsed.: Torej ste hoteli kak šivalni stroj izslepariti, da bi ga zastavili drugemu. Kaj pa je s tem kar pišete, da se raje vstrelite nego da bi prosili Stedryja za predujem.

Cvajer: To je bila zgolj fraza.

Dr. Krisper (k prič): Ali bi mu bili posodili še, ker se je točno rokov držal.

Priča Malinovsky: Gotovo.

Priča Fran Doberlet star. pove, da je dne 5. januarja 1892 stopil 10 minut pred 3¹/₂ na 4 uro v ulico in dva metra daleč na tanko videl, da je stopil prav iz veže Stedryjevega stanovanja mlad mož, srednje rasti in rudečega obraza. Priča pravi, da si je moža dobro ogledal, ker ga je zavidal za dobro zdravje. Ko je bil zvedel za umor, tekkel je na Dunajsko cesto in vprašal tam stoječe fijakarje, niso li videli hitro idočega sumnega človeka, kar so ti zanikali. Ko je bil Doberlet v Trstu, je srečal Gustava Stedryja, in ta ga je vprašal, kako je z umorom. Guido Stedry jun. je potem povedal v Ljubljani, da je bil z Gustavom Stedryjem zaprt neki Kordeš, in da je ta človek z umorjenim Stedryjem par dnuj pijančeval.

Predsednik konstatuje, da je bil takrat Kordeš v Draždanih zaprt.

Priča Fran Doberlet mlaj. je zvedel za umor ob 1¹/₂ uri popoldne, ko je bil v svoji pisarni, in sicer od Malinovskega. Šel je gledat v stanovanje in tam našel Amalijo Drahsler in Cvajerja. Ko je vstopil, ni videl Stedryjevih ran ter misli le na samomor ali krvolij. Cvajer je bil popolnoma miren in gledal kar se godi, držeč roke na hrbtu. Drugi dan je začel njegov oče praviti, da je videl neznanega moža stopiti iz veže Stedryjeve pisarne o kritičnem času. Mogoče, da je to pravil oče njegov še isti dan, v svoji razburjenosti pa si tega ni zapomnil. Stedry ni veljal za imovitega moža, rubili so ga vedno. Piva je spil navadno več kakor je napovedal; imel je veliko sovražnikov, in bil jako nepopularen ker je napadal časih povse tuje ljudi.

Dr. Krisper (k Doberletu star.): Ali ostanete pri svoji izpovedbi, da ste videli ob kritičnem času neznanega človeka izstopiti iz veže Stedryjevega stanovanja?

Priča Doberlet star.: Da, odločno!

Priča dr. Illner, policijski zdravnik, je bil poklican prvi po Malinovskem; ko je vstopil, je misli, da je Stedry kri bluval, šele ko je z lučjo posvetil, je videl, da je Stedry ubit. Cvajer je bil bled, a popolnoma miren, dočim so bili vsi drugi razburjeni, kar se mu je čudno zdelo.

Predsed.: Kaj pravite, Cvajer, na to? Slišali bodete od prič, da ste jako razburljiv značaj, pa ste bili tako mirni, ko so vašega kruhodajalca ubili?

Cvajer ne odgovori ničesar.

Priča Deu, policijski načelnik, izpove, da mu je dr. Illner prišel naznaniti, da je Stedry ubit. Proti 3¹/₂ na 5. uro je došel v pisarno Stedryjevo. V drugi sobi je videl prazni portfelj in odprta predala omare. Cvajerja je videl, a zdel se mu ni nič spremenjen. Pravil mu je, da je bil prej tu, potem v skladišču v Parnih ulicah. Pri Amaliji Drahsler je bil, pa nje ni bilo doma, mati Drahsler pa mu je povedala, da je Cvajer prišel po Malko in rekel naj gre hitro, da leži Stedry v krvi, da je ranjen.

Predsed.: Ali niste govorili z Amalijo Drahsler zaradi odsotnosti Cvajerjeve?

Priča Deu: Jedenkrat mi je rekla, da je bil Cvajer istega popoldne na železnici.

Predsed.: Kaj je s tisto osebo, na katero je letel sum.

Priča Deu: To je bil sin zdravnika Tomica, jurist, katerega je Stedry povabil, da naj gre z njim na čašo slivovke. Tudi Doberlet je pravil prič o nepoznanem možu, katerega je videl. Preiskovalo se je, ali uspeha ni bilo.

Dr. Krisper (k prič): V spisih magistratovih je zapisano, da se je tedaj klatil neki blond človek zlasti okoli trgovcev.

Priča Deu: Da, istina je, iskali smo ga, a po dveh dneh je izginil brez sledu. Bil je neki Švicar.

Dr. Krisper: Kakšen je bil papir, s katerim so bile hranilnične bukve ovite? Ali je bil suh ali bolj moker?

Priča Deu: Trgovec Klauer mi je prinesel bukvice, papir je bil popolnoma suh. Kmalu potem so se našle druge bukvice. Tudi prvokrat se je voz preiskal, pa nič našlo. Torej so morale biti te bukvice za štango voza.

Dr. Krisper: Ali mislite, da so bile knjižice pozneje tja položene?

Priča Deu: Jaz sem precej vpričo dr. Moscheja konstatiral, da so bukvice popolnoma suhe. Kdaj so bile položene, ne vem.

Priča Herman Hariš, poslovodja Doberletov, je isti dan risal pri oknu in videl, da je Cvajer z Drahslerjevo hitro in razburjeno mimo šel. Kmalu potem je zvedel, da je Stedry ubit, gledat ga ni šel. Doberlet mu je pozneje pravil o neznanem možu. Istega Švicarja, ki je po Ljubljani beračil in bil tudi pri Doberletu, videl je še na sv. Štefana dan v Velčah v restavraciji, kjer mu je pravil, da odide iz Ljubljane, ker ni posla zanj.

Priča Ignacij Laurin, v službi pri Doberletu, je šel gledat ubitega Stedryja. Cvajer je bil v veži, Drahslerjeva pa je bila v shrambi Doberletovi in jokala. Cvajer je bil žalosten videti. Drugi dan je začel Doberlet govoriti o neznanem možu, ko se je že vedelo, da je Cvajer zaprt.

Dr. Krisper (k prič): Ali ste slišali že tisti dan Doberleta govoriti o neznanem človeku?

Priča Laurin: Šetisti dan in pozneje.

Priča Fran Stepan, bivši knjigovodja pri Doberletu, je slišal od Malinovskega v prvo, da se

je Stedry sam usmrtil, pozneje, da je bil ubit. Njemu ni povedal Doberlet ničesar o neznanem človeku, nego je to pozneje izvedel od drugih.

Ob 1/2. uri se obravnava zaustavi.

Popoldanska obravnava.

(Začetek ob 1/4. na 4. uri.)

Priča Leopoldina Molka, hišnikova žena v Grumikovi hiši, ni videla nikogar priti iz stanovanja. Razmere pri Stedryju ji niso bile znane; ali je bila hišna preiskava komisije natanka, ne ve. Kočije ni nihče rabil po zimi. Priča misli, da je knjižice kdo pozneje prinesel.

Priča Ivan Ižanc, mestni redar, stanoval je poleg Stedryja. Pri njem slišalo se je iz Stedryjevega stanovanja vse. Glede hranilničnih knjižic sodi, da jih je mogel tudi kdo drugi skriti v kočijo, ker lahko po dnevi in zvečer vsakdo na dvorišče pride.

Prebere se izpoved stud. jur. Tomić-a, ki je bil v stanovanju Stedryjevem okoli 12. ure popoldne in izpoved Jožefa Tavčar-ja.

Priči dr. Moschetu je Doberlet pri pogrebu Stedryjevem povedal, da je videl nekega človeka, ki je prišel iz veže Stedryjeve. Gledal je z drugega nadstropja, ko je hlapec Klauerjev našel druge hranilnične bukvice. Hlapec pa je rekel: „Zdaj sem pa še ene bukvice našel“, in mu je izročil. Čudno se mu je zdelo, da je bila hran. knjižica povse čista, nezaprta in suha.

Priča Amalija Drachsler, 32 let stara, pravi, da je s Stedryjem precej dobro izhajala. Cvajer je k njej prišel in rekel, pridite hitro Stedry je udarjen. Priča Drachsler ne ve, ali so bila vrata odprta ali ne. V temi ni videla ničesar in rekla Cvajerju: naj napravi luč. Šele ko je prišel dr. Illner, videla je, da je bil Stedry pobit. Zgornje predalo omare je bilo odprto, isto tako portfelj. Cvajer je bil miren, tolažil jo in rekel: Gospodična, obžalujem Vas. Stedry ji je rekel, da bode zanj skrbel, ji tudi rekel, naj vzame hranilnične bukvice, ako bi se mu kaj zgodilo. Sekiri sta bili pri Stedryju dve. Cvajerju ju je moral videti. Brisalke so bile tri; jedna umazana je manjkala.

Predsed.: Ali je Stedry zadremal večkrat?

Priča A. Drachsler: Če se je napil, je trdno zaspal pri mizi in ni slišal ničesar. Iz stanovanja je izginil nož. O Cvajerju se je Stedry nekaj dni pred smrtjo izjavil laskavo, da je zdaj priden in da je z njim povse zadovoljen. Predsednik pravi priči, da pada nanjo čudna senca in sicer zaradi pisem, katere je pisal Cvajer. Priča ugovarja in pravi, da ne veruje, da bi bil Cvajer umoril Stedryja, ker je z njim dobro živel. Priča pove, da je Stedry imel 8 ali 10 komadov starega denarja, kateri so zginiti po umoru.

Dr. Krisper: Ali ste imeli Vi, za katero je smrt Stedryjeva največja izguba, kaj suma na Cvajerja?

Priča Drahsler: Ne! niti najmanj, ker je bil Cvajer miren in me je tolažil.

Priča Marija Drachsler, mati maitresse Stedryjeve, potrdi, da je Cvajer rekel: Hitro gospodična, gospod je v krvi, in ko ga je ona vprašala, ali ga je kri zalila, pokazal je Cvajer na čelo, in rekel: „Tukaj je udarjen!“

Priča dr. Fr. Papež je bil 6. januarja 1892 pri Doberletu v pisarni in ta ga je vprašal, kaj bi bil on storil, ko bi bil ustopil v stanovanje in ga videl mrtvega? Odgovoril je, da bi bil precej začel klicati na pomoč. Potem mu je pravil, da je videl neznanega moža, da bi ga pa zdaj ne poznal, če bi ga prav ubili.

Priča Ana Regali pove, da je bila Amalija Drahsler zelo žalostna po smrti Stedryjevi. Vprašala jo je, kakor pravi priča sama, zvičajno, da bi kaj izvedela: „Moj Bog, ali niso nič vzeli?“ pa je odgovorila, da ji ni ostalo po Stedryju nič ko žalosten spomin in slabo ime.

Priča Pavel Groznik, bivši žandar zdaj vrtnar, srečal je Cvajerja s Stedryjevo ljubico Drahsler. Cvajer je bil jako blede. Priča Peter Ščetiina izpove isto tako, a priča Fran Polovšek ne ve nič posebnega povedati.

Obravnava se ob 1/4. na 6. uro zvečer zaustavi.

Večerna obravnava.

(Začetek ob 1/4.7. uri zvečer.)

Priča Leopoldina Resnik, ljubica Cvajerjeva izpove, da se ji je godilo dobro, ko je živela s Cvajerjem; koliko je imel denarja, ne ve. Lansko leto ni bilo h koncu nič denarja.

Predsed.: Kdaj je prišel Cvajer na dan umora domov? Ali ste prej kaj o tem vedeli.

Priča Resnik: Povedal mi je stražnikov fant na železnici. Potem smo ga čakali. Vprašala sem ga: Ali si ti kaj zraven?

Predsed.: Kaj je izdal Cvajer ob Božiči 1892?

Priča: Meni je kupil zlato uro, otroku dve kapi, meni tudi srebrni beštek, in tudi zase več stvari.

Predsed.: Ali ga niste vprašali, od kod ima toliko denarjev.

Priča Resnik: Sem, a rekel mi je, da to mene nič ne briga.

Predsed.: Ali je imel srajco, na kateri so bili manšeti odtrgani.

Priča Resnik: Te nisem videla.

Predsed.: Cvajer je spal z Vami v jedni postelji. Ali niste videli, da je srajca strgana?

Priča Resnik: Ne; bila sem že v postelji.

Predsed.: Ali se je Cvajer zvečer umival?

Priča Resnik: Da, pred prazniki in nedeljami, ali je to storil tudi dne 5. januarja, ne vem.

Predsed.: Bili ste nekaj dni prej v Črnučah? Ali ni krvavel Cvajer iz nosa.

Priča Resnik: Tega ne vem, le za robec me je prošil?

Predsed.: Ali ste imeli v tem času perilo? Ali je mogoče, da se je Cvajer onesnažil pri Vas v postelji?

Priča Resnik: Prav mogoče je, ker je ležal pri meni.

Predsed.: Ali je Cvajer kdaj kaj delal v kuhinji?

Priča Resnik: Kuhal je prav rad in zaklal tudi pišče. Ali je tudi v tem času pišče zaklal, ne vem; mislim, da je prinesel že zaklano pišče domov.

Predsed.: Cvajer pa trdi, da je ravno takrat, ko je bil Stedry umorjen, pišče doma zaklal in se oškropil po vratniku.

Priča Resnik: Tega ne vem.

Predsed.: Če bi vam rekel, naj to izpoveste, ali bi bili to potrdili?

Priča Resnik: Nikdar ne!

Dr. Krisper: Cvajer ni rekel, da je pišče zaklal, nego da je bila to le laž, povedana v preiskavi. Vprašanja, kakor jih je stavil g. predsednik, so po zakonu nedopustna, in zato predlagam, da se vse to v zapisniku zabeleži.

Dr. Krisper (k priči): Ali je Cvajer večkrat iz nosa krvavel?

Priča Resnik: Da, prav mnogokrat.

Dr. Krisper (k Cvajerju): Poklada se važnost na to, kar se je o Vas govorilo. S kom ste kaj govorili o umoru.

Cvajer: Govoril sem z Gustavom Treotom in ta je rekel, da bodo morda tudi mene zaprli.

Dr. Krisper predlaga, da se zasliši Gustav Dreot kot priča, čemur sodišče ugodí.

Priča Norbert Pečak pravi, da je prišel Cvajer proti 11 uri domov in pripovedoval o umoru Stedryjevem.

Dr. Krisper: Ali ste Vi, ki ste poznali Cvajerja, videli, da je surov človek?

Priča Pečak: Ne!

Priča Marija Favaj pove, da Cvajer, prišedši po umoru domov, ni mogel ničesar jesti, dali so mu čaja. Cvajer je rekel, da je napačno ravnal, da ni šel po pomoč, pač pa po ljubico Stedryjevo.

Priča Josipina Proft izpove tako, kakor prejšnja priča.

Priča Lovre Pečenik pripoveduje, kako so Cvajerja po noči prijeli. Rekel mu je, da mora obleči čedno perilo, kar je storil, iz obleke pa je hotel odpraviti listnico, kar se mu pa ni posrečilo. Ustrašen ni bil Cvajer, dasi se mu je povedalo, da je prijet zaradi umora Stedryjevega.

Priča Jak. Kolenc, bivši hlapec pri Klauerju, sedaj vojak, pripoveduje, kako je našel hranilnične bukvice Komisija je preiskala vse, pa ničesa našla.

Porotnik Naglas: Ali so bile bukvice hranilnične zaprašene?

Priča Kolenc: Prve ne, ker so bile pod dilami, druge pač nekoliko.

Dr. Krisper (k priči Pečenik): Vi ste bili žandarmerijski stražmešter in ste večkrat ljudi zaprli. Kako se obnašajo ljudje, če jih zapro? Ali so vsi tako mirni ko Cvajer?

Priča Pečenik: Nekateri so razburjeni, drugi mirni. A tako mirnega še nisem prijel, ko Cvajerja. Še pozneje sem se čudil, da je mogoče človeku, ki je prijet zaradi tako groznega hudodelstva, tako miren biti.

Priča Adolf Krapec pove, da je bil s hlapcem Kolencem na južni, potem na državni železnici in v Klaverjevem skladišču v Spodnji Šiški, potem se je vrnil s hlapcem proti mraku domov.

Dr. Krisper: Ali veste natanko povedati, da ste se odpeljali pred 3. uro? Če je bil hlapec Kolenc ob 3. uri še v Grumnikovi hiši, pade tudi na njega sum.

Priča Krapec: Tega natanko ne vem.

Dr. Krisper (k Kolencu): Ali imate kake priče, katera bode potrdila, da ste bili ob 1/3. uri že na južnem kolodvoru?

Priča Kolenc: Priče že imam ali ne vem, če se bodo spominjale na to.

Anton Molka je bil navzočen, ko so iskali morilno orodje pod kočijo. Razmetavali so dile, jama in smeti, preiskavali v kočiji „sitztrügel“ in pogledali vse natanko, a našli niso ničesar.

Priča Anton Lojman iz Moravč je 5. januarja delal poleg magacina Stedryjevega. Cvajer je prišel med 3 in 4 uro, kdaj je odšel, tega priča ne ve.

Priča Fran Sever je delal poleg Stedryjevega skladišča isti dan, ko je bil Stedry umorjen, in videl, da je pri sv. Petru začelo praznik zvoniti, to je ob 4. uri popoldne, ko je Cvajer odšel iz skladišča.

Izpoved priče Jakoba Jamnika se prebere. Popoldne je na kolodvoru bil s Cvajerjem vkup. Popoldne je srečal Cvajerja na cglu Štrukeljeve hiše in tam mu je Cvajer povedal, da gre šteti kose sladkorja v skladišče. V roki ni nosil Cvajer ničesar.

Priča Franciška Simončič, dekla, je videla Cvajerja, ko je skladišče zaprl in šel na stranišče, ne vé pa, koliko je bilo ura.

Priča Ernst Brus je bil z Cvajerjem vkup v zaporu na Žabjaku. Drugi dan je povedal Cvajer o

umoru Stedryja. Rekel je, da ni nič prizadet. Napačno je bilo, je rekel Cvajer, da je šel k ljubici Stedryjevi, ko bi bil to vedel, šel bi bil prej na magistrat. Rekel je, da je bil v nedeljo na Viču in onesnažil srajco s krvjo z nosa, a ni hotel v ponedeljek novo oprane srajce obleči. Cvajer je pravil, da je okrvavel od perila Leopoldine Resnik.

Dr. Krisper: Kdaj pa je krvavel Cvajer?

Priča: Vsak tretji dan gotovo.

Dr. Krisper: Ali vas je Cvajer za kakšen svet prašal.

Priča: Ne, rekel je večkrat, da bode drugi ali tretji dan izpuščen, saj bodo spoznali strokovnjaki, da ni Stedryjeve krvi na njegovi srajci.

Priča Jakob Tratnik je zaprt na gradu in je dvakrat videl, da je Cvajer krvavel iz nosa in se brisal v brisalko in v robec.

Priča Vincenc Ozimič pozna Cvajerja, ker je skupaj z njim stanoval in pove, da je Cvajer živel dosti čez to kar je zaslužil pri Tschinkelnu.

Potem se obravnava ob 1/2.10. uri po noči zaustavi.

Tretji dan.

(Začetek ob 1/4. na 10. uri.)

Priča Marija Ozimič ne vé povedati nič važnega. Priča Martin Ošaben pove, kar mu je Cvajer rekel glede noveletnega darila, dobljenega od Stedryja. Priča Ivan Mathian star. izpove, da se je Cvajer ponudil sinu kot potovalec za kandidate za plačo 40 gld. in dijet po 3 gld. na dan. Ali Cvajer mudil se je v raznih krajih predolgo, kupčije pa ni nič napravil. Ker račun v hotelu v Križu ni bil tako velik, kakor je bil Cvajer sporočil, odpustil ga je Mathian. Priča Ivan Mathian mlaj. izpove isto tako, kakor njegov oče.

Priča Josip Nemeček pove, da je bil Cvajer v službi Tschinkeljevi prav priden, potem se pa spremenil, legal, postal aroganten in zanemarjal službo in vled tega bil odpuščen. Priča Alojzij Černič, strije Cvajerjev, izjavi, da je bil Stedry s Cvajerjem nezadovoljen, rekel je, da dela dolgove, posebno kar je imel „Poldo“, da je pa porabljev.

Prebere se izpovedba priče Spoljariča, pri katerem se je Cvajer izučil kot trgovski pomočnik. Priča je izjavil, da je bil Cvajer rabljiv a aroganten in časih tudi kaj umaknil. Priča dr. Tavčar je dobil dve pretilni pismi, pa ne ve gotovo, kdo je te pismi pisal. Priča Henrik Höselmayer, restavrater pri „Maliči“, pove, da je bil Stedry pri njem stalni gost, rad pil in ko je spil par kozarcev, začel zabavljati. Vsak dan je Stedry izdal najmanj 3 gld. Priča Jakob Sedej, marker „pri Slonu“, pozna Stedryja že 15 let. Pravi, da je pil le kavo; igral ni in tudi prepisal se ni, vsaj v kavarni ne. Priča Guido Stedry, bratranec umorjenega Stedryja, pove, da je včasih Stedry pravil, kako davkarija pritiska nanj, ker ni hotel plačati davkov, kar je bil to nekaj njegov „šport“. Opozorjen, da bode po njegovi smrti davkarija pobrala njegovo imetje, je odgovarjal. Saj je imam naloženo v hranilnici pod tujim imenom. Da je imel v poštni hranilnici denarja, povedal je sam. Da se je našlo pri umorjenem Stedryju le 300 gld. denarja, zdi se priči jako malo, posebno ker je mu bil rekel Stedry, da pojde zaradi neke agenture v Trst. Navadno je imel petdesetake.

Predsednik (k priči): Kaj mislite, kdo je morilec?

Priča Stedry: Vse je meni izrekalo obžalovanje, ko sem prišel k umorjenemu bratranču. Cvajer pa se je vedel „nonchalantno.“ Ko je prišel svetnik Deu, rekel mu je, kje je neki sekira Stedryjeva in Cvajer jo je takoj prinesel. (Pokaže se mu mala sekira). Mislim, da je bila tista, katero sem enkrat pri Stedryju videl, nekoliko večja, sicer pa ne vem, ali ste bile dve sekire, ali le ena. Cvajer pa je moral vedeti za sekiro, kajti ko so drva premetavali in iskali sekiro, rekla je Amalija Drachsler, da mora Cvajer za sekiro vedeti, saj ga je ona videla, ko je z njo drva cepil. Na Cvajerja imel je koj takrat sum, le te misli je bil, da ima pri umoru družnika. Zlatega denarja je Stedry tudi imel, vsaj priča Doljak je pravil, da je malo pred umorom menjal zlati funt sterlinga.

Predsed.: Cvajer, kaj pravite na to?

Cvajer: Meni je bilo tudi žal po Stedryju.

Priča Stedry: Ko sem rekel, da je pogled grozen, ste vi Cvajer rekli: „Enkrat mi je že bilo slabo, enkrat mi pa še bo.“

Predsed.: V tem izreku je neka „nuanca.“

Cvajer: Meni je bilo res slabo.

Predsed. (k priči): Ali niste rekli, ko ste došli: „Stedry je bil ubit z lastno sekiro“ in da je Cvajer rekel: „O to že ne, saj je sekira tu“, in šel po sekiro.

Priča Stedry: To je istina.

Cvajer: Jaz sem sekiro pokazal že prej.

Državni pravdnik: Ali ni povedala Amalija Drahsler, da je videla, ko je Cvajer sekal drva.

Dr. Krisper: To pa vender ne gre, da se zdaj razpravljajo stvari, katere je baje izpovedala Amalija Drahsler, ko nje ni več tu. Prosim, da se konstatira, da Drahsler niti v preiskavi niti pri obravnavi ni rekla, da je vedel Cvajer za sekiro.

Državni pravdnik Pajk: Da, izpovedala je in tudi svetnik Deu.

(Porotniki odkimajo in odmigi avajaz rokami.)

Sklepe se, da je povabiti detektiva Toplikarja in Šoberja.

Priča Toplikar, dedektiv, je bil navzoč že ves čas obravnave mej poslušalci, se takoj zalaši, a pod prisego nemore nič povedati. Priča Jakob Klauer pove razne nekorektnosti Cvajerjeve. Priča Mihael Šober, dedektiv, je bil poleg ko so prijeli Cvajerja v stanovanju in pove, da je Cvajer rekel: „Sem vedel, da boste prišli pome, ker sem sumljiv“. Priča Janez Korečin ne ve nič povedati. Priča Janez Košenina, mesar, pove, da sta Cvajer in njegova ljubica pri njem stanovala; živela sta revno. Priča Gustav Treo je govoril z Cvajerjem isto noč, ko je bil ubit Stedry in ga vprašal, kje je bil (Cvajer) mej tem; ta je odgovoril da v skladišču. Pravil mu je Cvajer, da se je bal, da ga bodo takoj zaprli, ker so ga gospodje od komisije fiksirali.

Dr. Krisper: Ali je rekel Cvajer, da se boji da ga bodo zaprli?

Priča Treo: Ne!

Priča Franz Miculinič, gostilničar v Spodnji Šiški ne pozna Cvajerja in mu tudi nikoli vina ponujal ni.

Obravnava se je na to zaustavi ob 1. uri popoldne, nadaljevanje pa določilo na 3. uro. Razsodba se bo danes šele pozno zvečer razglasila.

(Dalje prih.)

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Kranj 4. junija. Udeleženci zborovanja „Zaveze“ od mestnega zastopa, vseh društev in rodoljubnih dam presrečno vsprejeti. Vse mesto v zastavah. Naudušenje nepopisno.

Dunaj 4. junija. „Wiener Ztg.“ javlja, da je okrajni sodnik v Ptuiju, Karol pl. Strahl, imenovan dež. sod. svetnikom v Ljubljani.

Pribram 4. junija. Od delavcev, kar so jih rešili iz preduhov, umrli vsi razen 13. — Pri rešilnih delih preminolo 27 mož. Trupel, prinešenih iz preduhov, ni moči spoznati. Praški listi javljajo, da so iz Albertovega preduha spravili toliko kosov človeških teles na dan, da so jih na treh vozeh morali odpeljati. Trupla so vsa tako napihnjena, da ni nobena krsta dosti velika. Strokovnjaki cenijo škodo na 2 $\frac{1}{2}$ milijonov gold., katera zadene državo in zasebnike. Bratovska skladišnica izgubila velik del imetja. Mrtveci se bodo pokopali kvečjemu v 14 dneh, za prireditve preduhov pa treba vsaj 15 mesecev. Poljedelski minister ukazal, da je par spuščati v preduhe, da se preženejo plini. Uspeh izvrsten. Rudarski uradniki že tri noči niso spali.

Razne vesti.

* (Radenske toplice) na Štajerskem so se letos jako olepšale. Zgradila se je lepa vila („lovška kočica“) od lanskega leta in druga vila gradi se letos. Ravno kar pričelo se je tudi z razširjevanjem parka. Uvedla se je masaža in hidropatično zdravljenje. Nadejati se je torej prav živahne sezone. S časom se bode gotovo zgradilo novo kopališko poslopje ali vsaj modernizovalo sedanje, kar bi gotovo bilo jako uspešno za povzdigo toplice.

* (V Marijanske toplice) potovati je mislil že marsikdo, kateremu je odvisna telesna obilost nadležna. A večina ne more uporabljati čudotvornih zdravilnih vrelcev v Marijanskih toplicah. Takim se priporoča iz najkrepkejših tamošnjih vrelcev izdelana Marijanska toplična sol, da se znebe odvisne tolsče. Zaradi svoje nizke cene je to zdravilo vsacemu pristopno in se dobiva v obliki praškov v vseh lekarnah in prodajalnicah mineralnih vod.

* (Svarilo za posestnike.) Noben posestnik, ki hoče naročiti kak kmetijski stroj ali orodje, naj ne zamudi naročiti si najnovejši katalog tvrdke Ignaz Heller, Dunaj, Praterstrasse št. 78, ki je na najboljem glasu. Novi katalog kaže več novih stvari, n. p. mlaticnice po novih modelih, rezilnice za krmov dozaj nedoseženi popolnosti, novovrstne patentovane stiskalnice za sadje in grozdje od najmanjše do največje vrste v ceni 20 do 4000 gld. Omenjena tvrdka je jedina v Avstriji, ki prodaja take stroje. Posebno omeniti je novovrstne Hellerjeve mline za moko, s kameni, močno sitnico in zdrobno sitno napravo, sposobno za ročno vršbo a tudi za največje mline. Varovati se je ponaredb in naj se ne zamenjajo ti mlinci z družimi nepopolnimi takimi izdelki Hellerjevi mlinci ustrezajo od mnogih strani posebno od manjših in srednjih posestnikov izraznim željam. Tvrdka Heller na Dunaji je posebej znatno znižala cene onim kupovalcem, ki naročajo neposredno pri njej. Pri tej tvrdki kupuje se ceneje nego kjer si bodi in se ima zanesljivo jamstvo za dobro blago. Tvrdka odgovarja na vsako pismo v istem jeziku, v katerem je pisano. Na zahtevanje pošlje zastoj in poštne prosto, obširne slovensko-nemške kataloge.

Zavarovalne stvari.

C. kr. priv. zavarovalno društvo

„Riunione Adriatica di Sicurtà“

v Trstu.

(Jadransko zavarovalno društvo v Trstu.)

Iz poročila ravnateljstva in računskih sklepov te zavarovalne družbe za 53. poslovno leto (1891), katera so se predložila pri obnem zboru 19. dne maja 1892, je razvidno, da so se v pretečenem letu dosegli izvrstni uspehi, h katerim so pripomogli vsi zavarovalni oddelki družbe. Prišteva se dobiček, kateri je nasledek povišanja kurzov v znesku goldinarjev 111.479-59, iznaša letni dobiček goldinarjev 875-210-10. Od teh se je pripisalo rezervi za menjavo kurzov gld. 111.479-59, gld. 100.000 — za dobitno rezervno za zavarovanje na življenje in gld. 300.000 — specijalni dobitni rezervi za rezervno za zavarovanje proti toči, tako da iznaša čisti dobiček gld. 363 730 51, od katerega se bode razdelila dividenda v znesku po 60 gld. na delnico, na novi račun pa se bode prihranilo gld. 30.813-36.

V oddelku za zavarovanje na življenje izdalo se je polic za gld. 10.318 170 kapitala in za goldinarjev 17.452 rente in je stanje zavarovalnine dne 31. decembra 1891 okroglo 62 milijonov goldinarjev kapitala in gld. 133.775 — rente.

Za zavarovanje na smrt in doživetje izplačalo se je gld. 974.866 — in razven tega pa prihranilo za zavarovanja še ne izplačanih gld. 234 576 —. Rezerva premij povišala se je za gld. 1.037-583 — za lastni račun in iznaša sedaj okroglo 12-8 milijonov goldinarjev.

Dohodki premij za elementarne zavarovalne oddelke (ogelj, promet in toča) iznaša gld. 8.119 839, protizavarovanja zahtevali so svoto gld. 3.017-645 in škode na lastni račun goldinarjev 3.388-784. Razven tega se je zase in za izplačane škode postavilo v rezervno gld. 348.586. — Rezerva premij oddelka za zavarovanje proti oguju in za promet iznaša gld. 1.666-962; portfelj nakaznic premij večletnih zavarovanj kaže znesek gld. 21.502-749. Rezerve premij in dobička katere so se pomnožile l. 1891. okroglo za goldinarjev 1.600-000, iznašajo sedaj skoraj goldinarjev 16 milijonov in sicer: Rezerva premij za zavarovanje na življenje gld. 11.791-890; rezerva premij za zavarovanje zoper ogelj goldinarjev 1.626-878; rezerva premij za prometno zavarovanje: gld. 40.084. —; rezerva premij za zavarovanje proti toči: gld. 500.000 — Rezerva za menjavo kurza (bilanca A) gld. 246.384 —; rezerva za menjavo kurza (bilanca B) gld. 166 454 —; specijalna dobitna rezerva oddelka za zavarovanje na življenje gld. 350.000 — in občni dobitni rezervni zaklad: gld. 1.158.070.

Glavni zastopnik

c. kr. priv. zavarovalnega društva

„Riunione Adriatica di Sicurtà“

v Trstu

(Jadransko zavarovalno društvo v Trstu)

je gospod

(666)

J. Perdan

trgovec in hišni posestnik v Ljubljani.

Narodno zdravilo. Tako se smé imenovati boleti utešujoče, mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano „Moll-ovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici 9) kr. Po poštne povzetti razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov prepart, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj od dveh steklenic se ne pošilja. 2 (42—8)

Mlekarstvo. Vsak kmetovalec se je prepričal, da dajejo krave po zimi manj in slabšega mleka, kakor po leti in sicer za to, ker jih je krmiti v hlevu. Opozorjamo torej gospode ekonomne na Kwizdin Korneuburški živinoređilni prašek, kateri je nad 40 let z najboljšim uspehom v rabi in katerega izdeluje Fran J. Kwizda, c. in kr. avstrijski in kr. rumunski dvorni založnik za veterinarne prepartate v Korneuburgu pri Dunaji. Ako se ta prašek primešava krmi redno, upliva to na kakovost mleka tako ugodno, kakor na obilnost. I.

Današnjemu listu pridejana je priloga g. J. Langa, izdelovatelja žičastih podklad za postelje, na kar častite p. n. čitatelje posebno opozorjamo. (664)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji

za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

II. PESMI.

Zložil (557—3)

I. T. Turkuš.

Cena II. snopiču s poštnino vred. . . . 40 kr.
I. in II. 55 „

„Za dijake 10 kr. manj.“

Gradec, Lessingstrasse 22.

Zahvala.

(665)

Slavnemu obrtniškemu pomočnemu društvu v Ljubljani. „Narodna Šola“ je vsled sklepa sl. obrtniško-pomočnega društva v obnem zboru dne 26. maja sprejela po častitem ravnateljstvu izplačanih deset goldinarjev v podporo domačemu šolstvu. Za ta blagodušen dar izreka najtoplejšo zahvalo Narodne Šole odbor.

Umrli so v Ljubljani:

1. junija: Jožef Svete, delavčev sin, 5 mesecev, Merododne ulice št. 1, se je zadušil.
3. junija: Jožef Žwab, kamnosekov sin, 2 leti, Poljanska cesta št. 29, bronchitis. — Jožef Lorenc, umirovljeni uradnik, 81 let, Rimska cesta št. 2, marasmus. — Marija Orešek, trgovčeva hči, 10 dni, sv. Petra cesta št. 46, čeljustni krč.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
3. junija	7. zjutraj	738 8 mm.	15-0° C	brezv.	megla	0-00 mm.
	2. popol.	736 2 mm.	27-6° C	sl. jzh.	d. jas.	
	9. zvečer	736 6 mm.	21-2° C	sl. jzh.	obl.	

Srednja temperatura 21-3°, za 3-8° nad normalom.

Dunajska borza

dne 4 junija t. l.

	včeraj	—	danes
Papirna renta	95-80	—	95-70
Srebrna renta	95-45	—	95-45
Zlata renta	113-15	—	113-10
5% marcna renta	100-85	—	100-90
Akcije narodne banke	996-—	—	997-—
Kreditne akcije	322-50	—	322-75
London	119-25	—	119-30
Srebro	—	—	—
Napol.	9-48 $\frac{1}{2}$	—	9-48 $\frac{1}{2}$
C. kr. cekini	5-67	—	5-67
Nemške marke	58-50	—	58-50
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	141 gld.	— kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	182	50
Ogerska zlata renta 4%	110	110	75
Ogerska papirna renta 5%	100	100	65
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	121	50
Zemlj. obč. avstr. 4 $\frac{1}{2}$ % zlati zast. listi	116	116	75
Kreditne srečke	100 gld.	188	50
Rudolfove srečke	10	24	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	155	—
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	239	—	—

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjava tužno vest, da je Bogu vsevišnjemu dopadlo naji iskreno ljubljene sinčka

Vladkota

po kratki bolezni danes ob 8. uri zjutraj v nežni starosti devetih mesecev k sebi v boljše življenje poklicati.

Pogreb premilega bo dne 4. t. m. ob 4. uri popoldne.

Črnomelj, 3. junija 1892. (661)

Janko in Marica Schweiger.

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

GISSHÜBLER

najčistije lužne

KISELINE

najboljše zdravilne in osvežujoče pijače, ki se je vedno dobro obnesla pri želodčnih in črevnih boleznih, pri boleznih ledje in mehurja in jo priporočajo najprvi zdravniki kot bistveno podpiralno sredstvo pri Karlovovarskih zdraviljenjih in zdravljenjih po VII. rabi teh toplic. (2—2)

Mlad komí

spreten in dober prodajalec, z dobrimi priporočili, vsprejme se v prodajalnico z mešaním blagom. — Poudbe naj se pošiljajo pod znakom: P. L. 124 na upravníštvo „Slovenskega Naroda“. (555—6)

Mala oznanila

Domači obrtniki in trgovci:

Ahčin Albin C.
Gledališke ulice št. 8, trgovina z železjem, zaloga dinamita, kuhinjske oprave, kmetijskega in rokodelskega orodja, štedilnih ognjišč, peči, nagrobnih križev itd. priporočila po najnižjih cenah. (628-2)

Baucon Andr.
stolar, Dunajska cesta št. 7 (Frühlingova hiša), II. dvorišče, priporočila za čiščenje običajno tu in na deželi za vsa stolarska dela in popravila po nizkih cenah; prevzema v popravilo vsa v njegovi obrti spadajoča dela. (616-2)

Bilina F. & Kasch
Židovske ulice št. 1, priporočila svojo bogato zalogo vseh vrst rokovic, tako od usnja (lasten izdelek), kakor tudi od drugega blaga. Kirurške obveze (le lasten izdelek), jamčeno najboljša vrsta, z raznimi kirurškimi pripravami. Velika izbira kravata, plačnikov, glavnikov, krtač, mila in parfumov. Vse po najnižjih cenah. (569-3)

Binder Karol
stavbeno in pohišno mizarstvo s parom, Parnu ulice, priporočila se čast. p. n. občinstvu in g. stavbenim podjetnikom za obilo naročanja vseh v njegovi obrti spadajočih del, katere izvršuje po najnižji ceni. Načrte in troškovne preudarke pošilja brezplačno. (570-3)

Blumauer L.
jermenar in sedlar, Solenburgove ulice, priporočila čast. p. n. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih konjskih opravi, sedlov in jermenov po nizki ceni. Izdelovanje vsakovrstnih jermenov za stroje. (571-3)

Brata Eberl
tovarna oljnatih barv, lakov in firnežev, slikarja vsakovrstnih napisov, plesarsko podjetje za stavbe in hišno opravo, za Franciškansko cerkev št. 4, v hiši g. G. Vilharja. Velika zaloga norimberških čopičev, priznana najboljša vrsta, kakor tudi vseh drugih v to stroko spadajočih predmetov. Nizke cene, točna in dobra izvršitev. — Posebno opozarjamo p. n. občinstvo na najnove, v deželni muzeji v obrtnem oddelku razstavljene izdelke. (572-3)

Detter Fran
Stari trg št. 1 (nasproti železnemu mostu), priporočila svojo veliko zalogo raznovrstnih finih šivalnih strojev po nizki ceni; različne kmetijske stroje, kakor: mlatilnice na vlačilo (Göppel) in na roko, slamoreznice, žito čistilne in odbiralne stroje, odtrgače za koruzo robkati, stiskalnice (preše) za vino in sadje, blagajnice, varne pred tatovi in ognjem. (621-2)

Drenik Marija
v Zvezdi, v hiši Matice Slovenske, priporočila svojo bogato zalogo nogovic, kravata in perila za dame in gospode lastnega izdelka. Nagrobni trakovi itd., blago za izdelovanje čipk, opersniki, spletenice in lase. Zaznamki krstnih imen itd. za neveste izvršujejo se natančno po naročilu. (623-2)

Fajdiga Filip
mizar v Slonovih ulicah, priporočila svojo veliko zalogo raznega pohištva; vsprejema vsa v njegovo obrt spadajoča dela, katere izvršuje točno in ceno. (573-3)

Frisch Ivan
jermenar in sedlar, Marijin trg, priporočila svojo veliko zalogo angleške oprave za konje in kočije, sedlov za vojaške in zasebne jezdece, kovčkov za potovanje iz usnja in lesa za gospode in dame itd., raznovrstna jermena za daljnogled, stroje. Velika zaloga listinj iz usnja za mali in veliki denar, za vizitnice, smedce in tobak itd. itd. (614-2)

cipro, malaga, marsala, malvasina in rusterski samotok; najboljši ruski čaj, rum, cognac, tropinovec, brinjevec, slivovec in druga najboljša žganja po nizkih cenah in točni poštebri. (65-1)

Nikusch L.
Mestni trg št. 15, priporočila veliko zalogo dežnikov in solnčnikov lastnega izdelka po najnižjih cenah. Preobleke in popravila izvršujejo se točno in ceno. (613-2)

Müller J.
fotografično-artistični zavod v Franciškanskih ulicah št. 8, priporočila svoj atelje za vsa v fotografirno stroko spadajoča dela, kakor: portrete, krajepise, interieurs, reprodukcije, vsakovrstne podobice, pisave, načrte itd. Momentne fotografije za otroke, povčkanja vsake vrste po najnovejših skušnjah. Vsprejemlja vsa v fotografirno stroko spadajoča dela po najnižji ceni. (577-3)

Nolli F. S.
stavbeni in galanterijski kleparski mojster v Ljubljani, izvršuje vsakovrstna pokrivanja streh in zvoničev v raznovrstnih kovinah. Na izbero je bogata zaloga različne kuhinjske in hišne oprave. Posebno se priporočila za vodovodne naprave in vse v to stroko spadajoče poprave, napravo kopeljskih sob, klosetov itd. Vsa dela in dotične poprave izvršuje najceneje. Proračuni pošilja se na zahtevanje brezplačno. (578-3)

Pakič M.
na raznih razstavah odlikovana, l. 1822 ustan. tvrdka v Ljubljani ima vedno največjo zalogo raznovrstne garancirane pristne žime, večinoma lastnega izdelka, morske trave (Seegrass), škafrov, čebrov, brent, finih in navadnih košar, jerbasev, sit, rešet, tičjih kletk, peharjev, strunc, siam, slam-podvežnic itd. in kupuje vsako množico verbovih šibic (protja) za pletenje, konjskih in kravjih repov, kozine itd. Izdelovatelj raznih obrazcev (Puppen-Büste) za šivilje in krojače in pletenih kovčgov za potovanje. Škatle s patent. zaporo za poštno pošiljavo itd. (624-2)

Pibrouz P.
modistinja, Mestni trg št. 3, priporočila svojo veliko zalogo Dunajskih klobukov in slaničnikov za dame, trakov, peres, cvetk, modricev ter vsakovrstnih volnenih, cvrnatih in svilenih rokavic. Prevzema tudi vsa popravila ter jih izvršuje točno in ceno. (656-1)

Pilko Fr.
ključavničar, Marije Terezije cesta št. 4, prevzema vsa v njegovo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi; napravljata štedilna ognjišča, ograje, stavbene okove in tudi vsa dela za stavbe itd. po zelo nizki ceni. (579-3)

Podkrajšek Marija
Spitalske ulice, ima v vodni zalogi vsakovrstne suhe vence in cvetlice, šopke za cerkve, nagrobne vence in trakove, otročje oblačila, čipke, čepice, predpasnike, opravnike in sploh lišp za šivilje in krojače. (631-2)

Ranth M.
(Viktor Ranth), Ljubljana, Marijin trg št. 1, priporočila veliko zalogo oprem za krojače in čevljarje, beloprtne nega blaga in podvlek, bombaža in ovčje volne, preje za vezenje, pletenje, šivanje in kavčičanje, tkanega in nogočarskega blaga, predpasnikov, životkov in rokavic, pozamentirkega in drobnega blaga trakov, čipk in petljanj, čipkastih zaves in preprog, umetelnih cvetk in njihov delov. (659-1)

Ranzinger R.
spediter na Dunajski cesti št. 15, prevzema vsakovrstno izvožnje in dovožnje na c. kr. državni in c. kr. priv. južni železnici, z zagotovilom točne in cene izvršbe. (617-2)

Ravnihar J.
Židovske ulice, priporočila veliko zalogo obnavljal za gospode, gospe in otroke; dobro in trajno blago, lastni izdelek ter po nizkih cenah. Zunanji naročila izvršujejo se točno in vestno. (580-3)

Razinger J.
sedlar, Poljanska cesta št. 26, izdeluje natančno po naročilu kočije in druga v njegovo obrt spadajoča dela. Popravila vsprejemajo se ter izvršujejo točno in po nizki ceni. Risani vzorci pošilja se na zahtevanje brezplačno. Naročila na nove kočije izvršujejo se v teku 8. tednov. (632-2)

Reich Jos.
Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4, priporočila čast. občinstvu svojo dobro urejeno kemično spiralnico, v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske obleke lepo očedijo. Pregrinjala vsprejemajo se za pranje in črtnje v parbanje. V barvarji vsprejemajo se svilnato, bombažno in mešano blago. Barva se v najnovejših modah. (581-3)

E. Roksingerja nasledniki
optični zavod, Pod Tranco št. 2 v Ljubljani, priporočila svojo bogato zalogo gledaliških gledal, daljnogledov, lovskih in potovalnih poljskih gledal, raznovrstnih očal in naočnikov. Dalje ima veliko izbero fizikalčnih in matematičnih strojev: Vodne tehtnice, stavbinske mere, kompase in vse v to stroko spadajoče stvari. — Vsakovrstne poprave izvršujejo se takoj po nizkih cenah. (660-1)

Rudholzer Nik.
urar in optikar, Mestni trg št. 8, zalagatelj kontrolnih ur visoke c. kr. avstrijske in kralj. ogerske vlade, zapreženi cenitelji v optični stroki, priporočila svojo zalogo dobrih ur po nizkih cenah. (621-2)

Rudholzer V. vdova
trgovina ur, na voglu Židovskih ulic, priporočila svojo zalogo švicarskih, zlatih in srebrnih žepnih in stenskih ur, budilnic itd., po jako znižani ceni. Popravila se izvršujejo točno, ceno in najnatančneje. (622-2)

Slitscher Alb.
trgovca z železom in specerijskim blagom, Dunajska cesta št. 9, priporočila gospodinjam vsakovrstno kuhinjsko in hišno orodje; za obrtnike najboljše orodje avstrijskega in inozemskega izdelka. Fino pozlačene grobne križe, žage, pile, cveke, pipe za pivo, angleške verige, ključavnice itd. po najnižji ceni. (657-1)

Soklič J.
Pod Tranco (pri Čevljarskem mostu) priporočila svojo veliko zalogo izbornih klobukov, slaničnikov in čepic, od najnovejših do najstarejših. Blago je iz prvih tovarn. V zalogi ima tudi nove sokolske čepice. (583-3)

Sprajcar Ivan
stavbeni in umetni ključar, Kolodvorske ulice 22, priporočila njegove valčaste ograde za okna in vrata, lastni izdelek, prava jeklena plehovina, s tihim zapornom in trajnostjo. Popravila v tej stroki se vsprejemljejo ter izvršujejo natančno in po nizki ceni. (626-2)

Stadler Jos.
stavbeni in galanterijski klepar in uradno potrjeni vodovodni instalatir, Stari trg št. 15 in Čevljarske ulice št. 4, priporočila se za vsa v njegovo stroko spadajoča stavbinska dela v mestu in na deželi, kakor tudi za popravila. — Vodovodne naprave vsake vrste prevzemlje ter z vso natančnostjo in poročam izvršuje. Troškovniki pošilja se na zahtevanje zastonj. (619-2)

Sevčik Fr.
puškar, Prešimov trg, priporočila svojo bogato zalogo raznovrst. dobrih pušk, dvocevov za salone in lancasterjevih pušk, revolverjev, nabojev, streliva in orodja za lovce; lastni izdelek in po nizkih cenah. Popravila izvršujejo se točno in ceno. (582-3)

Schaffelner K.
pilár, Florijanske ulice št. 32, priporočila svojo dobro urejeno pilarnico, v kateri izdeluje vsa v njegovo obrt spadajoča dela po nizkih cenah. Ceniki se pošilja na zahtevanje zastonj. (655-1)

Schäffer Albert
rokovir in trgovca obvezil, Kongresni trg 7, priporočila svojo veliko zalogo dunaj-

skih letnih in zimskih rokavic, opravnikov, najfinjših kravata za gospode, zavrtnikov in naroč, francoisk. mil in dišav; zaloga kirurških obvezil iz kavčuka za bolnike. (630-2)

Toni Fran
vulgo Srakar, izpitani kovar, Kravja dolina št. 2, izdeluje vse v njegova obrt spadajoča dela po nizkih cenah. Dobro delo in točna poštebri; posebno se priporočila za nove konjske podkove. (633-2)

Uran in Večaj
Ljubljana, Gradišče, Igriške ulice št. 3, priporočila p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih pečij in glinastih snovi, kakor tudi štedilnikov in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (584-3)

Vanino Vek.
Židovske ulice (preje zlatar Kapsch), priporočila svojo trgovino vsakovrstnih nožev in škarij iz najfinjšega angleškega jekla. Vsprejemlje tudi brušenje in čiščenje vsakovrstnih kirurških predmetov itd. (609-2)

Zoppitsch M.
v Kolodvorskih ulicah št. 24, priporočila veliko zalogo izvrstnega piva v steklenicah prve Graške delniške družbe. Točna poštebri. (610-2)

Žitnik J.
čevljar in trgovca, Kongresni trg št. 3, priporočila najfinjših obuvaj za gospode, dame in otroke; lastno izdelovanje; točna poštebri in nizke cene. Zunanja naročila izvršujejo se točno in solidno. (585-3)

Tujcem in potovalcem

priporočajo se sledeče (439-8)

restavracije in kavarne v Ljubljani.

Pivovarna J. Auer-ja, Gledališke ulice. Izvrstno Velik zračni vrt s steklenim salonom in kegljiščem. Točna in ceno poštebri. J. Auer, pivovar.

Restavracija „Pri Zvezdi“, Cesarja Josipa zračni vrtom, steklenim salonom in kegljiščem. Priznana izvrstna jedi in pijače in skupno obedovanje. F. Ferline, restavratir.

Hôtel „Pri Slonu“, I. vrste; v sredi mesta in brzojavnega urada; sobe od 70 kr. naprej; restavracija in kavana v hiši; železna in parna kopelj. urejena po Francovih kopelih po c. kr. vladnem svetniku g. profesorju dr. pl. Valenti. A. Gmenda, hotelir.

Gostilna „Pri Virantu“, Sv. Jakoba trg. — Lepi prostori, čedne sobe od 50 kr. naprej, pristna vina in izvrstno Mengiško marcono pivo, priznana dobra jedila, prijazna in točna poštebri. Velik senčnat vrt in kegljišče. H. Bajc, gostilničarka.

Gostilna „Pri Avstrijskem cesarju“, Sv. Petra cesta št. 5. Lepa in čedne sobe od 40 kr. naprej, poštebri točna, najbolj črni istrijane, pristna hrvaška vina in dolenjski cvček, pristno Steinfeldsko marcono pivo, vsako sredo in petek sveže morske ribe, polhvalna kuhinja. Senčnat vrt in krito kegljišče. Naročila na obed vsprejemajo se vsak dan. Ivan Tosti, gostilničar.

Restavracija Weber, Židovske ulice št. 3, priporočila se p. n. občinstvu za mnogobrojno obiskovanje. Točna poštebri, izvrstno pivo in dobra kuhinja. Primerno nizka cena za opoludanski obed. J. Weber, restavratir.

Gostilna „Pri Lipi“, Židovska ulica, priporočila se častitemu p. n. občinstvu za mnogobrojni obisk. Za pristno pijačo in ukusno jed se jamči. Marija Cicer, gostilničarka.

Kavarna „National“ (Pri Fischerju), Kongresni trg št. 18; pazljiva poštebri in izvrstna pijača. Na razpolago so vsi slovenski listi in trije biljardi. Fr. Krapež, kavarnar.

Kavarna „Evropa“, I. vrste; Dunajska cesta, železnice kolodvora. Trije biljardi, lepa veranda in razgled na najbolj živahen prostor. Slovenski in slovanski časopisi. Točna in ceno poštebri. A. Krapež, kavarnar.

Kavarna „Valvazor“, Spitalske ulice. Na razpolago 50 raznih časopisov. Poštebri točna in ceno. A. Stupčan, kavarnar.

J. ANDEL-a
novoliznadeni
prekomorski prah
umori

stenice, bolhe, šurke, mole, muhe, mravljinice, prešiške, ptične črvice, sploh vse žuželke skoraj nenaravno hitro in gotovo tako, da ožulitine zalege ne ostane nobenega sleda.

Pravi prašek se dobiva v prodajalnici pri

J. ANDEL-u,
„pri črnem psu“
13, Húsová (Dominikanska) ulice 13, v PRAGI.

V Ljubljani pri Albinu Slitscherju, trgovcu na Dunajski cesti št. 9.

Zaloga na deželi imajo tam, kjer so naznanjene po plakatih. (667-1)

! Brzjavka !

Cenjenim p. n. naročnikom svojim naznanjam, da sem svoj

salon konfekcijskega blaga za dame

zaradi večje priročnosti uredil v I. nadstropji, ter omislil največjo izbilo

čipkastih in sukančevih capes, manteaux, jaquets, paletots, prašnih in dežnih plaščev, Lavin-Tenis in satinovih jopičev

najnovejšega kroja ter je prodajam po znanih nizkih cenah, glede česar uljudno prosim, da se blagovoli vsakdo sam prepričati. Ako blago v zahtevani velikosti ali izvestnem kroji ni v zalogi, izdelava se iz lastnega v moji zalogi nahajajočega se dobrega blaga vsaka reč v 8 dneh na Dunaji in sicer natančno po meri. (565—3)

Najtopleje se priporoča

Anton Schuster

„pri Tončku“

trgovina s suknjo, platnom, modnim konfekcijskim blagom v Ljubljani, Špitalske ulice 7.

Po visoki c. kr. deželni vladi koncesionovano

Tečaji
za pouk o pri-
krojevanju
pričinjaajo:
za dame
1. dan,
za moške krojače
15. dan
vsakega meseca.

Udeleženci
dobro
veljavna spri-
čevala.
Natančneje
pojasnila daje:
Vodja učilišča
M. KUNC.

krojaško-obrtno učilišče

(7) v Ljubljani, Gospodske ulice št. 7. (517)

V AMERIKO.

VOZNJI LISTKI

(7—22) pri
nizozemsko-ameriški pa-
robrodni družbi.

I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7

DUNAJ.

Prospekti in pojasnila točno in zastoj.
Najkrajše, najceneje in najhitreje potovanje.

Največjo zalogo

raznovrstnih škarij, jedal, nožev za salame in sla-
mino rezati in kuhinjskih nožev; najfinjših britev,
vrtnarskih, lovskih in žepnih nožev imam podpisani.

Prodajam na debelo in drobno.

Izdelujem po naročilu vsa v mojo stroko spadajoča
dela in prevzamam tudi popraviljanje in brušenje.
V blagovoljnost naročnikov priporočam se
najuljudneje (396—9)

N. Hoffmann

izdelovatelj kirurških instrumentov, nožar in orožar;
odlikovan z diplomami in svetinjami i. t. d.

V Ljubljani, Mestni trg št. 12.

Zobozdravnik SCHWEIGER

stanuje (5—21)

„pri Maliču“, II. nadstropje, št. 25-26.

Ordinuje vsak dan od 9.—12. ure dopoldne in
od 2.—5. ure popoldne.

Ob nedeljah in praznikih od 9.—1. ure popoldne.

Najnovejša in najboljše vrste umetnih
zobovij in zob. — Najboljše in trpežne
plombe v zlatu in platinu za spreduje
zobe, posteklenjene plombe povsem in
nerazločno take, kakor so zobje.
Za vsa dela in operacije se garantira.

Pri podpisanki dobé

4 9—10)

dame

za nizke ceno pomoč in svet, kakor tudi za gotovi čas
penzije (popolno oskrbovanje).

Udova Emilija Nasko

zdravnikova hči, preskušena babica. Gospodske
ulice št. 3, I. nadstropje.

Uhod in zvonec sta tudi v Židovskih ulicah št. 4.

!! Citajte in strmite !!

Ker je neka velika tovarna ur ustavila dela, pooblastila
je mene, nje jedinega zastopnika, da razprodam vso zalogo.

ur na sidro s kazalom sekund

po vsaki ceni in zategadelj prodajam odslej naprej na
minuto regulovano lepo uro na sidro s pristnih srebrno-
nikeljevim okrovom za

malenkostno ceno samo

2 gld. 90 kr.

Dokler je kaj v zalogi, dobivajo se ure po poštnem
povzetju ali pa če se denar pošlje v naprej.

Dunajsko zastopništvo ur „Blodek“
na Dunaji II/3 Schreigasse št. 9/N.

NB. Vsaka ura se odpošlje dobro zavita v
leseni škatli in priloži se vsaki navodilo za
porabo in cenik. (601—2)

L. M. Ecker

7 Dunajska cesta, LJUBLJANA, Dunajska cesta 7
priporoča se za naročbo

vodovodnih instalacij

vsake vrste, oprav za kopeli, umivalnih miz, stra-
nišč, pisarnjav, kuhinjskih odlivkov iz steklenega
loščila in fajančine, potem straniščne cevi iz uti-
tega železa in ganjice ter ima vse to v zalogi.

Prevzamam vsakovrstna

kleparska dela, stavbinska in galanterijska

ter je izvršujem solidno, takisto prevzamam tudi vse po-
prave ter je izvršujem najskrbneje. (432—8)

Zaloga hišnih in kuhinjskih potrebnosti in
loščene kuhinjske posode.

Najbolja izvršitev pokrivanja iz lesnega cementa
in strešnega kleja, z mnogoletnim jamstvom.

Zaloga lesnega cementa, strešnega laka, streš-
nega kleja in strešnega papirja najboljše vrste po naj-
nižjih cenah.

Proračuni troškov, kdor je zahteva, zastoj in
frankovano.

Vincenc Camernik

kamnosek

v Ljubljani, Parne ulice h. št. 9

se najuljudneje priporoča prečistiti duhovščini v
izvršitev naročil vsakovrstnega

cerkvenega umetnega kamno-
seškega dela

kakor altarjev, obhajilnih miz itd.,
slav. občinstvu pa svojo bogato zalogo najrazno-
vrstnejših, po najnovejših obrisih prav lično in iz
različnih vrst marmorjev izdelanih

nagrobni spomenikov.

Vse na tukajšnjem pokopališču stoječe in pri-
njem zgotovljene spomenike, kateri se vsled ne-
dovoljno zidanega temelja nagibajo, popravlja
brezplačno dvakrat na leto in sicer spomladi
in pred Vseimi Svetimi.

Tudi p. n. stavbenim podjetnikom se pri-
poroča za vsakovrstna

stavbinska dela

katera fino, trpežno in ceno izvrši. (595-3)

— Filijalo sem popolnoma opustil. —

Košnja v najem

v mestnem logu travnika „Mesarice“,
razdeljenega v 16 delov, se bo dajala dne 8. t. m.
zjutraj ob 8. uri, na lici travnika. (653)

S. Rodé-Dogan.

Lepa, na pol krita nova kočija

za jednega konja prodaja se po ninki ceni. — Več izve se v
gostilni pri „avstrijskem cesarji“, sv. Petra cesta št. 5.
(654—1)

Iščejo se nujno:

Kuharica za gostilnico, tri natakariče, ku-
harica za rodbino, jako dobre službe.

Pisarnica za posredovanje služb in stanovanj
G. Flux, na Bregu 6. (650)

Prodaja se dobra in rodovitna senožet,

v mestnem logu, osem orlov velika. Natančneje izve se
pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (651)

Išče se spreten, pošten in zanesljiv

pisar

zmožen delati tudi samostojno v zemljeknjižnih rečeh ter
zmožen slovenščine in nemščine v govoru in pisavi. Plača
po dogovoru. (640—3)

G. kr. notarijat v Senožečah.

Trava na vrtu

za trojno košnjo na prodajo
v hiši št. 16 v Gradišči. (652—1)

Nepremočne

vozne plahte

različne velikosti in kakovosti ima vedno v zalogi
in jih daje po ceni (860—37)

R. RANZINGER

speditör c. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani,
na Dunajski cesti št. 15.

Garantirano pristen (635—3)

brinjeve

prodaja liter po 1 gld. 40 kr.

De Gleria v Dol. Logatci.

Kdor ga več skupaj naroči, dobi ga primerno ceneje.

Prodaja tovarne.

Poleg železniške postaje Laze ležeče in z
njo po mali železnici zvezano tovarniško po-
sestvo je na prodaj. Ono obstoji iz glavnega
poslopja, prirejenega v izdelovanje snažilnega prahu
(Putzpulver) z vsemi potrebnimi stroji in s 6 konj-
skih sil močnim parnim strojem, dalje iz poleg
stoječe lope in hiše z lepim stanovanjem v sredi
sadnega vrta in tikajočega se travnika.

Natančneje podatke daje Fran Kotnik
v Vrdu pri Vrhniki. (639—3)

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve samooskrumbe (onanije) in
tajnih razpašnostij je izborno delo

Dra Retau-a

Sebeohrana.

Češko izdanje po 80, nemški izdaji. Z 27 podo-
bami. Cena 2 gld. a. v. Čita naj je vsakdo, ki trpi
na strašnih posledicah te razuzdanosti, resnični nje-
govi pouki rešijo vsako leto na tisoče bol-
nikov gotove smrti. Dobiva se v založni knji-
garni „Verlags-Magazin R. F. Bierer v Lip-
skem (Sasko), Neumarkt 34“, kakor tudi v vsakej
knjigarni. (1089—24)

V gostilnici „Pri raku“

na Krakovskem nasipu

se dobivajo vsak dan

sveže ribe in raki

kakor tudi gorka in mrzla jedila, izvrstno dolensko, hrvaško in štajersko vino ter dobro pivo.

Za obilni obisk se uljudno priporoča

Ivana Kovač

(644—2)

gostilničarica,

Na najnovejši in najboljši način

umetno

(228—26)

zobe in zobovja

nastavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel, poleg čevlarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

Korneuburški živino-redilni prašek

za konje, govejo živino in ovce.

Te prašek rabi se skoro 40 let s najboljšim uspehom v vseh večjih hlevih, kadar živina ne zre, kadar slabo prebava, v zboljanje mleka in da dajo krave več mleka; prašek moči sosebno izdatno naravno odporno silo proti kužnim boleznim.

Cena 1/2 škatljica 70 kr., 1/4 škatljice 35 kr.

Paziti je na gorenje varnostno znamko in zahtevati je izrecno **Kwizdin Korneuburški živino-redilni prašek.** Pristno blago se dobi v vseh lekarnah in trgovinah s specializiranim blagom.

GLAVNA ZALOGA: (242—6)

Fran Ivan Kwizda

c. kr. avstrijski in kr. rumunski dvorni založnik, okrožni lekar v Korneuburgu pri Dunaju.

Pri generalnem zastopu
banke „Slavije“

v Ljubljani

dobi službo

(556—3)

troje inteligentnih mož

ki bi imeli zmožnost za notranje in unanje službovanje.

Uran in Večaj

Ljubljana, Gradišče, Igriške ulice št. 8

priporočata (510—6)

p. n. častitemu občinstvu svojo veliko zalogo

vsakovrstnih

pečij in glinastih snovij

kakor tudi štedilnikov in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah.

Le malo časa videti!

Telegram:

Največja in najmočnejša orjakinja, ki se je dozdaj kazala

MISS ZEPHORA.

Dalje dražestna

MISS ALINA

17 letna, popolnoma transparentna dama, največje čudo nove dobe. (642)

Dama ima tudi dar, da vse ugane.

Videti vsak dan od 9. ure zjutraj do 10. ure zvečer „pod Trance“ št. I. v prodajalnici na vogalu v Ljubljani.

Vstopnina: I. prostor 20 kr., II. prostor 10 kr.

Košnja v najem!

Št. 11774

V torek 7. dan junija letos dopoldne ob 9. uri se bode košnja mestnih senošetij ob zagrebški veliki cesti pod Rakovnikom, pri konjaču v Trnovem in pri kolezijskim mlinu za leto 1892 po očitni dražbi kosoma dala v najem.

Dražba se bo pričela ob 9. uri dopoldne na senošeti pod Rakovnikom, kamor se najemniki vabijo, in se bo po zgoraj omenjeni vrsti nadaljevala na drugih senošetih.

Magistrat deželnega stolnega mesta.

Ljubljana, 3. dne junija 1892.

Najboljše vrste piva

v sodih in steklenicah

iz združenih pivovar

Schreiner v Gradcu in Hold v Puntigamu

priporoča po tovarniških cenah.

Zaloga piva

(195—15)

prve Graške delniške pivovarne

M. Zoppitsch

v Kolodvorskih ulicah št. 24 v LJUBLJANI.

Na pismene polizvedbe odgovarja se nemudoma in frankovano.

Izborna mareno pivo v plombaranih steklenicah s patentovanim zamaškom dobiva se vsak dan sveže. 1/2 litra 11 kr., 1 liter 21 kr. dobiva se v trgovini s specerijskim blagom pri gospé Ivani Kos v Kolodvorskih ulicah št. 24.

Štev. 1618.

Razglas

(598—3)

za obdržavanje novih mesečnih sejmov v mestu **Pazin.**

Dozdaj bili so v mestu Pazinu štirje letni sejmi. Na mestu teh obdržavali se bodo za naprej po dovoljenji vis. c. kr. namestništva v Trstu mesečni sejmi v Pazinu po nastopnem redu:

I.

- V mesecih januarji, februarji, marcu, aprilu, maju, juniju in juliju vsak prvi torek v mesecu.
- Na dan 2. avgusta. Ako bi na ta dan bila nedelja, bode semenj due 3. avgusta.
- V septembru prvi torek meseca. Ako ta torek pade na dan 3. sept., to je na praznik sv. Evfenija, kateri dan je semenj v Gradišču, bode semenj v Pazinu sledeči dan, to je v sredo.
- V oktobru prvi ponedeljek meseca.
- V novembru in decembru prvi torek meseca.

Ako bi pa na gori odločenih dnevih bil praznik, bode semenj vselej sledeči dan.

II.

Pristop k sejmu dovoljen je vsakomur na mestu, označenem po občinskem glavarstvu; na prodaj se smejo donášati vsakovrstne stvari, ki niso izključene iz trgovine, kakor tudi vsakovrstna živina, ako se dotični gospodarji morejo izkazati z živinskim listom. Rogata živina se ne bode puščala na sejmišče, ako je došla iz krajev, o katerih se sumi, da so okuženi, in če bi tudi gospodar imel redni živinski list. Tudi se ne bode pripuščalo na sejmišče sumljivo meso.

V obče se ima strogo paziti na vse predpise zakona z dne 29. februarja 1880. l. šte. 35 in 37 D. Z. L. z izvrševalnimi navodili izdanimi v tem oziru.

Natančnejši pogoji za trženje na sejmišču morejo se videti pri podpisnem glavarstvu, kakor tudi v sejmovnem redu (pravilniku), od katerega se je poslal prepis vsem mestnim in občinskim načelnostvom v Istri.

III.

Prvi semenj bode v torek 7. junija.

Glavarstvo občine Pazin

23. maja 1892.

Velika zaloga
vsakovrstnega žita, sočivja,
isterskega in kraškega brinja
ter družih deželnih pridelkov

je na prodaj po najnižjih cenah s točno in pošteno postrežbo pri

Ivanu Knezu

v Ljubljani

Marije Terezije cesta št. 3.

(663—1)

Sezona od 1. aprila do konca oktobra.

Do 1. junija in od 1. septembra je tarif za stanovanja znižan za 25 odstotkov.

Zdravišče

Krapina-Toplice
na Hrvatskem

oddaljeno od postaje „Zabok Krapina-Toplice“ vožno uro, izredno močne 30 do 35° R tople akvatoterme eminentne zdravilnosti zoper protin, revma v mišicah in členih in njih nasledkov, zoper ischias, nevralgije, kožne bolezni in rane, zoper kronični morbus-brigthii, otrpnenja l. t. d. Velike basinske, polne in separatne mramorne ter douche kopeli, izvrstno urejene sudarije (pótne sobe). Masaža, elektrika, švedska zdravilna gimnastika. Vsak modern komfort. Jako dobre restavracije in zmerne cene. Zdraviška godba, velike senenate promenade. Od 1. maja vsakdanja poštna zveza z Zabokom in Poličanom.

(418—8)

Kopališčni zdravnik: **Dr. Josip Weingerl.**

Gostilnica „pri vrtnarji“ v Gradišču.

Uljudno podpisani usoja se naznaniti p. n. občinstvu najudaneje, da je prevzel

gostilnico „pri vrtnarji“
v Gradišču

tik nunskega samostana, katero bode vodil na svoj lastni račun. Potrudil se bode kar je le najbolj mogoče, postreči cenjenim gostom z najboljšim pristnim dolenskim vinom, Steinfeldskim marenim pivom in dobrimi, okusnimi gorkimi in mrzlimi jedili. Prenovil je tudi kegljišče na vrtu, katero je jako pripravno. — Za mnogobrojni obisk se priporoča Z odličnim spoštovanjem

Ivan Tomc

(563—3)

gostilničar.

Potrdilo: Podpisani potrjujem, da si je gospod **Ivan Tomc**, v tukajšnji Trški gori najboljšega pristnega vina nakupil.

Na Grmu dne 18. maja 1892.

R. Dolenc

vodja deželne kmetijske šole.

(9—13)

(120—18)

Alojzij Korsika.

samo pri (397-10)
Antonu Obrezi,
tapecirarji
v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 4.
Elegantno, fino in močno blago.

(646—2)

dne 16. maja 1892.

kavarnar.

(647)